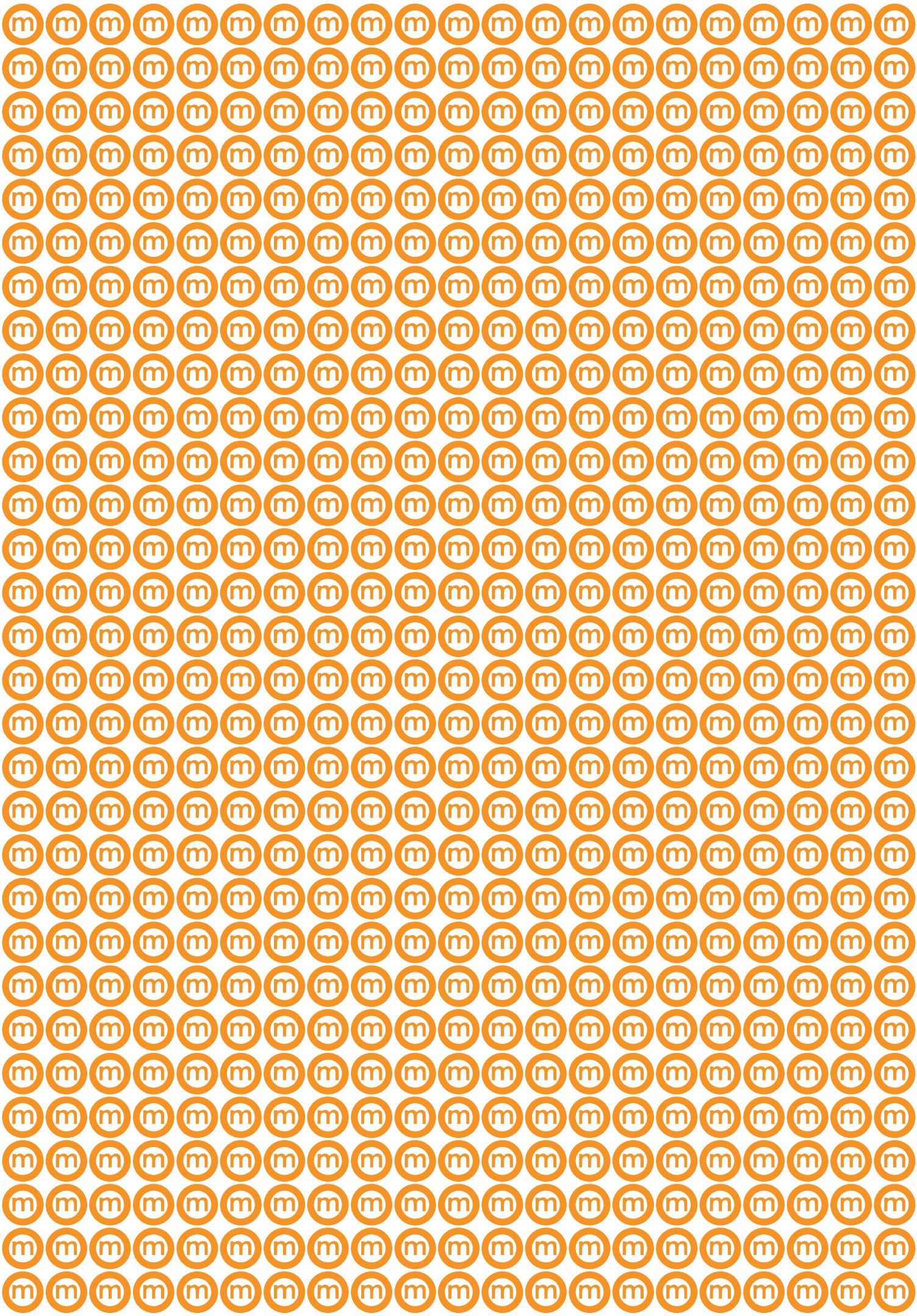
meppel.nl

Perspectiefnota 2022 - 2025

Perspectiefnota 2022 - 2025

Inhoudsopgave

1. Voorwoord 7
2. Beleidsontwikkelingen op hoofdlijnen 11
3. Financiën op hoofdlijnen 19
4. Risico's en weerstandsvermogen 25
5. Programma's 31
5.1 Bestuur 31
5.2 Openbare orde en veiligheid 32
5.3 Sociaal domein 33
5.4 Onderwijs 37
5.5 Maatschappelijke ondersteuning 38
5.6 Kunst, cultuur, recreatie en toerisme 39
5.7 Sport en bewegen 41
5.8 Ontwikkeling openbare ruimte 42
5.9 Beheer bestaande openbare ruimte 45
5.10 Economische zaken en grondzaken 48
5.11 Duurzaamheid 50
5.12 Burgerzaken 51
Algemene dekkingsmiddelen 55
Overhead 57

1. Voorwoord

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de perspectiefnota 2022-2025 aan. Een perspectiefnota die is opgesteld in een uitzonderlijke periode. Een periode die de nodige onzekerheden met zich meebrengt voor de toekomst. Maar ook een periode die laat zien waar de kansen en uitdagingen liggen voor de verdere groei van Meppel.

Het coronavirus is nog altijd niet bestreden. Nu een steeds groter deel van de Nederlandse bevolking wordt gevaccineerd, gloort er licht aan het einde van de tunnel. Met de vaccinatielocatie in Meppel dragen we daar ons steentje aan bij. De gezondheidscrisis nadert daarmee hopelijk het einde, maar de maatschappelijke en economische effecten van corona leiden tot een -financieel- onzeker perspectief.

Daarnaast zien we, net als veel andere gemeenten, de kosten voor jeugdzorg en WMO verder stijgen. De kabinetsformatie is op moment van schrijven nog in volle gang. Het is onduidelijk wat dit betekent voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Daar komt bij dat volgend jaar de gemeenteraadsverkiezingen worden georganiseerd. Daarmee is het laatste jaar van onze collegeperiode aangebroken.

Vanuit deze context heeft het college besloten om de perspectiefnota dit jaar een ander karakter te geven. We zetten in op een sluitende begroting voor 2022 met balans tussen onze ambities, de financiële mogelijkheden en de capaciteit van de organisatie. We schetsen onze visie op waar we nu staan en wat er de komende jaren nodig is voor de ontwikkeling van Meppel. Er staan grote opgaven voor de deur. Bijvoorbeeld op het gebied van wonen en verstedelijking, klimaat en de energietransitie. Investeren in Meppel is nodig om de economische groei te stimuleren en ons voorzieningenniveau op peil te houden. Zo blijft Meppel de plek waar je wilt wonen én werken.

De afgelopen jaren heeft ons college zich ingespannen om te komen tot een gezonde financiële positie. Maar die verbeteringen alleen zijn onvoldoende om alle uitdagingen het hoofd te bieden. Dat vraagt om stevige keuzes met financiële gevolgen die soms doorwerken op de langere termijn. Met de verkiezingen in zicht wil dit college die keuzes niet meer maken. We presenteren daarom een perspectiefnota waarin we een aantal keuzerichtingen duiden, zonder deze te concretiseren. Daarmee geven we de nieuwe raad en het nieuwe college maximaal de ruimte om haar eigen koers te varen.

Tot slot, we leven in een bijzondere tijd. Een tijd die veel vraagt van onze flexibiliteit. Maar in Meppel zijn we eigenzinnig, ondernemend en creatief. Dat zit in ons DNA. Het college heeft er dan ook alle vertrouwen in dat we de komende jaren samen met uw gemeenteraad tot de juiste keuzes zullen komen. Dat doen we voor onze stad, onze dorpen en onze inwoners. Samen laten we Meppel bloeien.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meppel,

De burgemeester	De gemeentesecretaris
R.T.A. Korteland	A.J. Kastelein.

2 Beleidsontwikkelingen op hoofdlijnen

2. Beleidsontwikkelingen op hoofdlijnen

Uitgangspunt
In deze perspectiefnota, de laatste van ons college, geven wij onze visie op waar we staan en wat de komende jaren nodig is. De opgaven waarvoor we staan zijn groot. Die vragen stevige keuzes. Wij gaan die onomkeerbare keuzes niet meer maken in het zicht van de verkiezingen volgend jaar. We duiden echter wel enkele richtingen, zonder die op dit moment te zeer te concretiseren. Dat is aan de nieuwe raad en het nieuwe college. Daarom is de financiële vertaling (concretisering) beleidsarm, zij het dat deze rekening houdt met de geduide richtingen.

Ons vertrekpunt
We hebben de afgelopen periode de lijn doorgezet om te komen tot een gezonde financiële positie. We hebben daarin slagen gemaakt. Onze schuldenpositie is teruggebracht en diverse kentallen zijn verbeterd. We zien tegelijkertijd dat de wereld om ons heen sterk verandert. Er staan grote opgaven voor de deur, we gaan naar een post-coronatijdperk en de uitdaging om ons voorzieningenniveau op peil te houden is groot. De verbeteringen van de afgelopen periode zijn niet voldoende om de uitdagingen voor de toekomst het hoofd te bieden. Er is meer nodig: stevige keuzes, investeringen en ook financiële ombuigingen.

Context
Grote opgaven
We staan op een kruispunt. Verschillende grote opgaven komen op ons af en vragen om antwoorden en aanpakken.

- Duurzaamheid: met het Programma Duurzaamheid hebben we het kader geschetst hoe we naar een duurzame samenleving in Meppel willen komen. De komende jaren staan we voor de warmtetransitie en verduurzaming van woningen, het faciliteren van grootschalige duurzame opwekking en gaan we klimaatrobuust en circulair handelen. We maken al stappen, bijvoorbeeld met Noord IV en de circulaire haven Port of Zwolle. Maar de opgave die voor ons ligt is groot.
- Wonen en verstedelijking: Regio Zwolle en de noordelijke provincies spelen in op het grote woningtekort in Nederland. In onze regio wordt de groeiopgave omarmt. Meppel heeft niet alleen de ruimte en dynamiek om hier een bijdrage aan te leveren, maar het biedt ook kansen vanwege de kracht van onze binnenstad en de stedelijke voorzieningen.
- Verhoudingen: de samenleving verandert. We moeten omgaan met toenemende sociale ongelijkheid en gevoel van tegenstelling, individualisering, veranderingen in democratische verhoudingen en in sociale verbanden. Tegelijkertijd zien we hoe krachtig de samenleving in Meppel is. We zoeken naar een nieuwe rolverdeling die past bij onze organisatie en bij Meppel.

Urgentie door corona
De urgentie van het komen tot antwoorden en aanpakken is verhoogd door corona en haar gevolgen. De komende jaren ontstaat een post-corona situatie met veel onzekerheden en aandachtsgebieden.

- Werkloosheid, schuldentoename, faillissementen, eenzaamheid, sociale achterstanden, e.d.
- Generatie met weinig perspectief, motivatieverlies, vergrote verschillen in de samenleving
- We moeten zelf blijven investeren om de motor weer op gang te helpen.

Financiën onder druk
Het vinden van antwoorden op de grote vraagstukken moeten we doen in de omstandigheid dat onze financiën structureel onder druk staan.

- De netto schuldquote is hoog en de solvabiliteit laag. Het weerstandsvermogen zit aan de ondergrens van wat de gemeente als 'voldoende' beschouwt, onze reservepositie neemt af.
- We merken een duidelijke financiële impact van de decentralisaties van het Sociaal domein en vanuit de Omgevingswet. We zien in de afgelopen jaren dat het opvangen van deze consequenties belemmerend werkt op onze financiële mogelijkheden. De financiële consequenties kunnen we structureel niet dragen. Het rijk heeft ons inziens hierin een rol en de VNG onderhandelt hierover namens de gemeenten met het rijk. Tegelijkertijd moeten we, vanuit onze eigen verantwoordelijkheid, omgaan met de tekorten op korte termijn. We menen dat we onze eigen voorzieningen tegen het licht moeten houden om effectiever onze doelen kunnen bereiken. Dit in het licht van de meest actuele inzichten over effectiviteit van programma's en in lijn met de veranderde rol tussen samenleving en overheid. We willen uitgaan van de eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht van inwoners die daartoe in staat zijn. Dit met nadrukkelijke aandacht en ondersteuning voor de kwetsbaren in de samenleving.
- De uitdaging om ons voorzieningenniveau op peil te houden naar de toekomst is groot. Daar tegenover staat een relatief lage opbrengst vanuit lokale lasten.

Denkrichting
Om duurzaam te kunnen blijven investeren in de toekomst van de gemeente Meppel heeft het versterken van de financiële positie prioriteit. Hiervoor moeten fundamentele keuzes worden gemaakt. Niets doen, bijschaven of dicht rekenen, is geen optie meer. We willen deze keuzes maken in de context van onze eigen kracht, onze positie in de regio, de grote opgaven en de veranderende samenleving.
Zonder het volgende bestuur te zeer het gras voor de voeten weg te maaien, duiden we onze denkrichting. **We willen dit doen door anders te denken, anders te verbinden en anders te doen en organiseren. Deze andere handelwijze draagt bij aan de keuzes die voor de toekomst nodig zijn:**

- **Groeiend kwaliteit toevoegen;**
- **Effectief organiseren: verbindend en vraagstukgericht;**
- **Transformatief besparen.**

Deze handelwijze en keuzes lichten we hieronder toe.

Anders acteren
We kunnen niet blijven acteren zoals we de afgelopen jaren/decennia hebben gedaan. Er is een ommezwaai nodig:

- ANDERS DENKEN: De opgaven zijn groter en complexer dan voorheen. We moeten groter denken om deze aan te pakken. Opgaven staan niet op zichzelf, maar horen bij de context vanuit onze positie en de toekomst voor Meppel. Het vraagt denken vanuit: waar wil je met Meppel naartoe?
- ANDERS VERBINDEN: We moeten veel meer dan tot nu toe integraal werken, opgaven centraal stellen en met elkaar verbinden. Anders verbinden vraagt ook het versterken van relaties, nieuwe relaties aangaan met partijen en coalities smeden.
- ANDERS DOEN, ANDERS ORGANISEREN: De samenleving verwacht een faciliterende overheid. Daar moeten wij ons op toerusten. Meer dan nu moeten we ruimte geven aan initiatiefnemers in de samenleving en aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Samenwerkingsverbanden, organisaties en inwoners krijgen meer eigen verantwoordelijkheid. Daarbij blijft de overheid oog houden voor de kwetsbaren, die daartoe niet in staat zijn.

Meppel heeft een unieke positie
Die ommezwaai, die lijn van verandering willen we duiden. We zien kansen op een kwalitatieve sprong voorwaarts: stappen vooruit maken met antwoorden op de transitie-opgaven die passen bij de kwaliteiten van Meppel. Meppel is eigenzinnig, ondernemend en bereid tot inclusie. Een goede basis voor herstel na de crisis en een grotere verantwoordelijkheid bij de samenleving. De historische binnenstad, ligging aan een knooppunt en economische diversiteit geven ons een belangrijke regionale functie. Met onze voorzieningen en horeca kunnen wij specifieke markten bedienen. Wij kunnen onze positie in de regionale economie verder uitbouwen en groeien als prettige stad om te wonen. Onze unieke kwaliteiten willen we benutten en uitbouwen, in antwoord op de opgaven rond klimaat/verduurzaming, wonen/verstedelijking en sociale verhoudingen. Daarin zien we een aantal samenhangende lijnen:

a. <u>Groeiend kwaliteit toevoegen</u>
   Ons voorzieningenniveau is hoog, met name doordat we een regionaal verzorgingsgebied hebben. Groei vergroot het draagvlak voor deze voorzieningen. Maar groei alleen voegt onvoldoende toe. We moeten de unieke kwaliteiten van Meppel handhaven en zelfs uitbouwen. Op die manier dragen we bij aan de kwaliteit van leven en aan brede welvaart.
b. <u>Effectief organiseren: verbindend en vraagstukgericht</u>
   De samenleving verandert in hoog tempo. Dat vraagt om een herijking van onze verhoudingen, zowel intern als met partners. Ook vraagt het om flexibiliteit en wendbaarheid. De toenemende complexiteit van de samenleving maakt dat we als gemeente verbindingen moeten leggen over traditionele domeinen heen en tussen inwoners, organisaties en bedrijven. We willen daarin effectief zijn, effectief bijdragen aan het oplossen van vraagstukken. Vraagstukken moeten centraal staan in de wijze waarop we relaties aangaan met partijen in de samenleving.
c. <u>Transformatief besparen</u>
   Onze financiën staan structureel onder druk. Achtereenvolgende bezuinigingsoperaties hebben voor tijdelijke verlichting gezorgd, maar de situatie is structureel nauwelijks rooskleuriger geworden. Een andere benadering is nodig. Een manier om dat te doen is de opgaven voor de toekomst, de transformaties die op ons afkomen, te verbinden met de taken die we van oudsher hebben als gemeente. En zo werk met werk maken. Ook in een nieuwe verbinding met partijen in de samenleving.

Kleur geven
We willen niet blijven steken bij algemene, goed klinkende termen. We willen kleur geven aan het anders denken, anders verbinden en anders doen, aan de kwalitatieve sprong voorwaarts. We voelen onze verantwoordelijkheid hierin. Maar zonder deze concreet in te vullen, want we willen niet treden in de verantwoordelijkheden van het nieuwe bestuur (raad en college) om kaders te stellen en keuzes te maken voor de komende periode. Een deel van de keuzes, die passen bij het afsluiten van onze bestuursperiode, bieden we in deze perspectiefnota aan.

GROEIEND KWALITEIT TOEVOEGEN

- *Woonopgave en verstedelijking*
  We zien een verschuiving van de woonopgave naar buiten de randstad. De Regio Zwolle pakt hierin haar positie en staat voor een grote woonopgave. Meppel wil een rol spelen om die groei te faciliteren. We moeten ons daarbij minder laten leiden door de momentopnamen van (sub regionale) woningbehoefte-onderzoeken, maar vanuit de potentie van Meppel nagaan hoe we in grotere mate kunnen bijdragen aan de bouwopgave.

  Wonen staat niet op zichzelf. Wonen, werken en bereikbaarheid zijn drie takken die aan dezelfde stam behoren en zich in samenhang moeten ontwikkelen. Daarbij vinden we dat duurzaamheid in ontwikkeling en het dagelijks leven in de

(nabije) toekomst een vanzelfsprekendheid is. We willen met de groei ook de kansen pakken voor innovatie en vernieuwing en het aangaan van nieuwe verbindingen.
Groei leidt tot betaalbaarheid van onze voorzieningen naar de toekomst. We zoeken naar draagkracht voor voorzieningen die bijdragen aan het unieke karakter van Meppel en onderscheidend zijn in de omgeving. Denk aan de historische en evenementrijke binnenstad, de schouwburg Ogterop en het duurzame ziekenhuis.

- *Regionale economie*
  De economie wordt gedreven door de bepalende transities van de laatste decennia: kennis, agglomeratiekracht en duurzaamheid. Daarom zijn regionale verbindingen essentieel en neemt Regio Zwolle voor ons toe in belang. Meppel treedt, als één van de grondleggers van deze samenwerking, steeds meer op de voorgrond. We zien het belang van een actieve rol in de Regio Zwolle, het werk vindt plaats in de regio. Dat vraagt ook inzet op menselijk kapitaal en onderwijs. Daarbij zien we een belangrijke link met duurzame opgaven. Juist circulaire economie en de energietransitie bieden grote kansen om nieuwe werkgelegenheid te creëren.
  Binnen de regio kunnen we Meppel op de kaart zetten. Ons unieke profiel met ons onderwijsaanbod en onze economische kracht is daarbij een belangrijke vestigingsfactor. Samen met de samenleving en in combinatie met onze groei willen we die regionale betekenis op lange termijn versterken. Initiatieven en samenwerkingen op gebied van bijvoorbeeld sport, cultuur, evenementen en onderwijs moeten hier wat ons betreft (kostendekkend) aan bijdragen. Om de leefbaarheid en aantrekkelijkheid als vestigingsfactor te behouden vraagt de binnenstad specifieke aandacht.

EFFECTIEF ORGANISEREN: VERBINDEND EN VRAAGSSTUKGERICHT

- *Sociale verhoudingen*
  De veranderende samenleving betekent een nieuwe verhouding tussen overheid en samenleving. Bewoners en partijen krijgen een grotere verantwoordelijkheid in het oplossen van maatschappelijke vraagstukken, van het Sociaal domein tot verduurzaming. Het ondernemerschap, de houding van 'doen' en de bereidheid tot inclusie in Meppel maken dit ook mogelijk. Onze samenleving heeft de capaciteit om vraagstukken zelf aan te pakken en sociale verbanden duurzaam in stand te houden. Dat vraagt van ons het loskomen van bestaande organisaties en structuren en toe naar nieuwe verbanden tussen inwoners, coöperaties, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Het vraagt scherp aan de wind varen, maar met compassie.
  Traditionele sociale verbanden maken steeds meer plaats voor nieuwe verbanden, zoals binnen sport en cultuur. De sociale samenhang in wijken en dorpen zien we in belang toenemen. We moeten nieuwe verbindingen leggen zowel in buurten en wijken als op regionale schaal, maar ook tussen domeinen, thema's en vraagstukken. Gezondheid en ontmoeting, onderwijs en energie, digitalisering en openbare ruimte, enzovoorts.

- Onze positie en organisatie
  Het toenemend belang van de regio en het nieuwe samenspel met de samenleving vraagt om aandacht voor de positie van de raad als democratisch en legitimerend orgaan. Zo komt de vraag van de governance van Regio Zwolle op ons af: hoe verhoudt de regionale besluitvorming zich tot die van haar partners. En waarop spelen we wel en niet in binnen dit regioverband: welke vraagstukken pakken we aan op lokale en welke op regionale schaal. Andere

regionale samenwerkingen zijn daarbij ook relevant, zoals voor de energiestrategie en klimaatadaptatiestrategie.
Inwoners laten zich niet altijd zonder meer vertegenwoordigen en willen zelf inbreng en invloed hebben, zelf zaken organiseren en regelen. Het is zaak als raad en college hierop tijdig in te spelen en positie te bepalen.

Opgaven worden steeds complexer en de organisatie moet sneller kunnen meebewegen. Hiervoor hebben we onze Koers voor de organisatie ingezet. Daarin werken we onder andere toe naar verbinding met de samenleving, waar we ruimte geven en integraal werken. Meppel is gewend haar eigen boontjes te doppen, maar we zien dat nieuwe connecties en samenwerkingen nodig zijn om verder te komen. Toenemende digitalisering en veranderende technologie hebben impact op onze rol als gemeente en benodigde vaardigheden als organisatie. Dat geldt eveneens voor de toenemende rol in het uitvoeren, toezichthouden en handhaven van regels.

Sluitende begroting en perspectief voor de toekomst
De perspectiefnota schetst het brede kader voor het opstellen van de begroting. De begroting 2022 moet structureel en reëel in evenwicht zijn. Omdat deze begroting de laatste is van het huidige college willen we de noodzakelijke maatregelen die nodig zijn om de begroting sluitend te maken op twee uitgangspunten stoelen:

a. ze moeten aansluiten bij de hierboven geschetste richting;
b. ze moeten de keuzes van een nieuwe raad en een nieuw college niet in de weg staan (met andere woorden geen besluiten die onomkeerbare, schadelijke resultaten opleveren).

Omdat we het volgende bestuur niet voor de voeten willen lopen met concrete financiële voorstellen in ons laatste jaar geven we hier slechts een voorbeeld van een denkrichting. Ter inspiratie.

TRANSFORMATIEF BESPAREN

- Voorbeeld. Er liggen kansen om de beheeropgaven te combineren met transitieopgaven (klimaatadaptatie, energietransitie) en stadsontwikkeling. De planningen kunnen verder geoptimaliseerd worden door de gemeente zelf en met partners zoals woningcorporaties en nutsbedrijven (‘werk met werk maken’). Dit vraagt wel een intelligentere programmatische aanpak dan jaarlijkse programmatische afstemming. Om dit mogelijk te maken, moeten de data uit de verschillende (verkokerde) beheersystemen ontsloten worden en veel meer adaptief en samenhangend, de beheerplanning worden gemaakt en uitgevoerd.

3 Financiën op hoofdlijnen

3. Financiën op hoofdlijnen

In deze paragraaf schetsen wij een beeld van het financieel perspectief in de komende jaren. Eerst gaan we in op enkele autonome ontwikkelingen. Vervolgens gaan we in op beleidsmatige ontwikkelingen die sinds het vaststellen van de programmabegroting 2021-2024 zijn opgetreden.

Het uitgangspunt is de door de raad vastgestelde programmabegroting voor de periode 2021-2024. In zijn vergadering van 12 november 2020 heeft de gemeenteraad die begroting vastgesteld. Voor de laatste drie jaren is in deze meerjarenbegroting sprake van een structureel en reëel evenwicht.

Technische richtlijnen 2022-2025
Naast beleidsmatige uitgangspunten en kaders voor de komende begroting stellen we in deze perspectiefnota ook een aantal technische uitgangspunten voor. Deze hebben betrekking op specifieke onderdelen van de begroting, zoals te hanteren percentages voor rente en de loon- en prijsontwikkelingen. We lichten ze hieronder toe.

Rente
Bij het bepalen van de rekenrente (renteomslag-percentage) volgen we de notitie rente van de commissie BBV. Op basis van de huidige leningenportefeuille en de huidige investeringsplanning komen we voor 2022 uit op een rentepercentage van afgerond 2,5% (net als het begrotingsjaar 2021).

Loon- en prijsontwikkelingen
Voor de ramingen van de loonkosten van het ambtelijk personeel vormen de cao-afspraken het uitgangspunt. Het laatst vastgestelde cao-akkoord loopt tot 1 januari 2021. De CAO-onderhandelingen zijn op dit moment nog bezig. Voor de loonontwikkelingen is rekening gehouden met een stijging van 2% met ingang van 2022.

We hanteren voor de subsidies en inkoop van goederen en diensten een prijsstijging van 1,5% met ingang van 2022. We hanteren daarbij het "consumentenprijsindexcijfer (CPI)" op basis van de laatste gegevens van het Centraal Planbureau.

Lokale heffingen
Voor de afvalstoffen- en rioolheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkend. Ook een aantal andere tarieven willen we in deze perspectiefnota meer kostendekkend laten zijn.

Gemeentefondsuitkering
Gemeenten ontvangen normaal gesproken op drie tijdstippen in het jaar informatie over de uitkering uit het gemeentefonds: in mei op basis van de voorjaarsnota van het rijk, in september op basis van de miljoenennota van het rijk en in december op basis van de najaarsnota van het rijk.

De financiële gevolgen van de meicirculaire 2020 zijn in de programmabegroting 2021-2024 verwerkt. Dit is conform de begrotingsrichtlijnen en de toetsingsaspecten die de provincie ons voorschrijft. Om te komen tot het vertrekpunt van deze perspectiefnota hebben we de uitkomsten op basis van de laatste circulaires (september en december) van het rijk verwerkt.

Vertrekpunt perspectiefnota
Op basis van bovenstaande ontwikkelingen hebben we de eindstand van de programmabegroting geactualiseerd. Dit is tevens het financiële vertrekpunt voor deze perspectiefnota.

Omschrijving (bedragen x 1.000)	2022	2023	2024	2025
Eindstand programmabegroting 2021-2024	-486	-461	-1.230	-1.199
Uitwerking op basis technische uitgangspunten				
Financiële uitkomsten gemeentefonds o.b.v. septembercirculaire 2020	-1.127	-602	-748	-1.291
Financiële uitkomsten o.b.v. constant naar lopende prijzen ingaande 2022	-820	-820	-820	-820
Raming loonontwikkelingen eigen personeel per 01-01-2022 met 2%	460	460	460	460
Raming prijsindex budget derden 1,5%	270	270	270	270
Vertrekpunt Perspectienota 2022-2025	**-1.703**	**-1.153**	**-2.068**	**-2.580**
(+ = nadeel, - = voordeel)				

De financiële opgaven

We zitten in het laatste jaar van deze collegeperiode. Dat is een van de redenen dat we in de voorbereiding ons richten op een perspectiefnota die een ander karakter krijgt dan we gewend zijn. Normaal gesproken geeft de nota een overzicht van voorstellen voor nieuw beleid. Dit jaar presenteren we een beleidsarme perspectiefnota, zij het dat rekening is gehouden met de richtingen zoals aangegeven onder “beleidsontwikkeling op hoofdlijnen”. Hierin worden wel alle onvermijdelijke ontwikkelingen en (financiële) effecten uit de jaarrekening 2020 en de bestuursrapportage 2021 opgenomen.

Verder willen we zo goed als mogelijk anticiperen op een balans tussen de ambities, de financiële mogelijkheden en de capaciteit in de organisatie. Want wat hebben we nog te doen op basis van het vastgestelde collegeprogramma voor de periode 2018-2021. En wat gaan we daarvan nog in de planperiode van deze perspectiefnota uitvoeren?

In deze nota hebben we ordening aangebracht in de categorisering van de aanvragen, te weten:

- Noodzakelijkheden en onvermijdelijkheden
- Structurele effecten jaarrekening 2020 en bestuursrapportage 2021
- Overige (structurele) effecten
- Wensen

Deze indeling vindt u terug in de tabel hieronder.

	2022	2023	2024	2025
Vertrekpunt Perspectienota 2022-2025 (bedragen x 1.000)	**-1.703**	**-1.153**	**-2.068**	**-2.580**
Noodzakelijkheden en onvermijdelijkheden	590	573	655	604
Opgave perspectiefnota na noodzakelijkheden	-1.113	-580	-1.413	-1.976
Structurele effecten jaarrekening 2020 en bestuursrapportage 2021	2.745	2.720	2.720	2.720
Opgave perspectiefnota na structurele effecten jaarrekening en berap	1.632	2.140	1.307	744
Overige (structurele) effecten	200	235	299	125
Opgave perspectiefnota na overige (structurele) effecten	1.832	2.375	1.606	869
Wensen	339	339	390	270
Opgave perspectiefnota na wensen	2.171	2.714	1.996	1.139
Voorlopige stand perspectiefnota 2022-2025	**2.171**	**2.714**	**1.996**	**1.139**
(+ = nadeel, - = voordeel)				

Na alle aanvragen hebben we te maken jaarlijks met een structureel tekort van grofweg zo rond de € 2 miljoen. Een specificatie van de aanvragen vindt u in de programma’s hierna. Daarbij is per aanvraag aangegeven onder welke categorie ze vallen.
N = noodzakelijkheden en onvermijdelijkheden;
S = structurele effecten jaarrekening 2020 en bestuursrapportage 2021;
O = overige (structurele) effecten;
W = wensen

Voorstellen om te komen tot evenwicht

Een wettelijke eis bij het opstellen van de begroting van het eerste jaar is een structureel en reëel evenwicht. De raad mag hiervan afwijken als aannemelijk is dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. De uitkomsten zoals in de tabel hierboven is weergegeven vragen om die reden tot het maken van keuzes/maatregelen.

	2022	2023	2024	2025
Voorlopige eindstand (bedragen x 1.000)	**2.171**	**2.714**	**1.996**	**1.139**
Keuzes ingedeeld per programma				
Bestuur				
Budget taskforce corona halveren	-150			
Sociaal domein				
Taakstelling Sociaal domein	-420	-570	-570	-570
Onderwijs				
Bijdrage schoolzwemmen halveren	-32	-32	-32	-32
Sport en bewegen				
Verhoging gebruikersvergoeding sportaccommodaties	-45	-90	-135	-180
Ontwikkeling openbare ruimte				
Deel budget Omgevingswet 1 jaar opschuiven	-50	50		
Verlagen herstructureringsbudgetten	-50	-50	-50	-50
Transformatiegebied Noordpoort	-50	-50	-50	-50
Beheer openbare ruimte				
Verhoging opbrengst parkeervergunningen	-32	-32	-32	-32
Halveren budget kwaliteitsverbetering groen	-125	-125	-125	-125
Verhoging opbrengst havengeld pleziervaart	-24	-36	-48	-60
Termijn afschrijving wagenpark verlengen		-60	-60	-60
Lagere onderhouds- en energeikosten openbare verlichting	-20	-20	-20	-20
Onderhoud verkeersvoorzieningen	-50	-50	-50	-50
Taakstelling binnen beheer groen	-180	-180	-180	-180
Algemene dekkingsmiddelen				
Structurele compensatie jeugd via gemeentefonds	-430	-1.000	-1.000	-1.000
Overige inkomstenverhogende maatregelen	-75	-75	-75	-75
Voordeel rente leningenportefeuille niet storten in reserve	-370			
Bijstellen vennootschapsbelasting	-40	-40		
Overhead				
Sluiten bedrijfsrestaurant		-100	-100	-100
Taakstelling personeel ivm Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen	-200	-200	-200	-200
Eindstand perspectiefnota 2022-2025	**-172**	**54**	**-731**	**-1.645**
(+ = nadeel, - = voordeel)				

Op basis van deze keuzes/maatregelen komen we voor het eerste jaar uit op een positief resultaat van € 172.000. Het jaar daarna een klein negatief saldo dat voor de laatste twee jaren weer wordt goedgemaakt door positieve saldi. We presenteren deze cijfers met in ons achterhoofd de financieel onzekere periode waarin we nu leven. Ook de plannen van het nieuwe kabinet moeten we afwachten. De eindstanden van deze perspectiefnota zijn het vertrekpunt voor de aanstaande programmabegroting die uw raad in het najaar behandelt.

4

Risico’s en weerstandsvermogen

4. Risico's en weerstandsvermogen

Grote opgaves komen op ons af, tegelijkertijd worden we geconfronteerd met onzekerheden richting de toekomst. Denk hierbij alleen al aan de mate waarin de gevolgen van corona zullen doorwerken in de samenleving. En ook maatschappelijke en technologische ontwikkelingen zijn zaken waar we rekening mee moeten houden.

Kabinetsformatie
In maart 2021 heeft een Tweede Kamerverkiezing plaatsgevonden. Op het moment van het tot stand brengen van deze perspectiefnota is de kabinetsformatie nog in onderhandeling. De mate waarin de plannen van het nog te vormen regeerakkoord zullen doorwerken naar gemeenten is niet bekend.

Bedrijfsvoering
Informatisering
De risico's met betrekking tot de veiligheid van gegevens en de risico's bij de verwerking van gegevens nemen toe. De hoeveelheid data (en de waarde van deze data) neemt ook toe. Het zorgen voor een veilige infrastructuur, veilige software, beleid en processen die informatieveiligheid borgen, is essentieel.

Onafhankelijk onderzoek toont aan dat we onvoldoende efficiënt en slagvaardig zijn. We hebben nu de basis niet op orde en kunnen onvoldoende mee in de ontwikkelingen die de buitenwereld en de eigen organisatie van ons vragen.

De formatie die beschikbaar is binnen Informatisering staat niet in verhouding tot de taken die er uitgevoerd worden en zouden moeten worden voor een goede dienstverlening binnen een veilig kader. Dit zorgt voor kwetsbaarheden, omdat kritische rollen belegd zijn bij één persoon, zonder 'achtervang'. Het beheer van een aantal belangrijke applicaties is hierdoor niet goed geborgd. Het gaat dan om het onvoldoende op orde hebben van de formatie, met name het ontbreken van een aantal cruciale rollen en competenties. Dit risico wordt geschat op een jaarlijks bedrag van € 0,6 tot € 1,9 miljoen.

Dienstverlening
We zien dat de huidige maatschappelijke en technologische ontwikkelingen een andere houding van ons vragen. Dit naast andere, meer bij deze tijd passende, vormen (middelen) van dienstverlening aan en communicatie naar onze klanten. Het onvoldoende kunnen aansluiten bij de technologische ontwikkelingen heeft mogelijk financiële consequenties en gevolgen voor de klanttevredenheid. De afstand tussen ons en de klant wordt daardoor steeds groter in plaats van kleiner zoals beoogd in de Koers.

Personeel
Door het voortduren van de coronacrisis is er het risico dat uitval van personeel groter wordt. Hier wordt van alles voor georganiseerd, maar niet alles is te voorkomen. Dit kan tot hogere inhuurkosten leiden. Ook speelt een rol bij de werving en selectie dat mensen minder snel van baan wijzigen in deze tijd. Krapte ontstaat en meer kosten worden gemaakt om nieuwe collega's te vinden. Tot nu toe is het steeds nog gelukt om nieuwe collega's te vinden, maar de trajecten zijn soms lang en er ontstaat afhankelijkheid van werving- en selectiebureaus.

De organisatie staat voor heel veel taken aan de lat. We zien hier naast de gevolgen van corona een overbelasting van het gemeentelijke apparaat. Hoge ambities, (wettelijke) ontwikkelingen, complexere casuïstiek, het opvangen van taken van collega's die vertrekken hebben hier allemaal mee te maken. Dit zorgt voor risico's van uitval. Vanuit goed werkgeverschap is het belangrijk te weten dat er grenzen zijn aan de flexibiliteit en inzet van onze mensen. Een te lange overbevraging van onze mensen heeft effect op de vitaliteit, flexibiliteit van de organisatie, maar ook op het werkplezier en de kwaliteit.

Verbonden partijen

Gemeentelijke Kredietbank (GKB)

De GKB is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Assen, Hoogeveen en Meppel. Daarnaast verleent de GKB dienstverlening aan gemeenten die niet deelnemen in de gemeenschappelijke regeling (DVO-gemeenten). De financiële situatie van de GKB staat al enkele jaren onder druk en is zorgelijk. In december 2017 heeft dit geleid tot de strategische herijking 2018-2021.

Ondanks de scherpe sturing op de bedrijfsvoering van de GKB hebben we over 2020 gezien dat het teruglopen van de omzet (door afbouw van DVO-contracten en verminderde instroom) en de daarmee samenhangende afbouw van de organisatie niet geheel gelijkmatig verloopt. De GKB heeft geen eigen vermogen dus eventuele financiële gevolgen hiervan (voorziene frictiekosten) zullen door de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling moeten worden opgevangen. Scenario's om de 2e-lijns schuldhulpverlening na 2021 effectiever en efficiënter uit te voeren worden op dit moment door een externe adviseur onderzocht. Duidelijk is wel dat alle opties, gepaard gaan met kosten voor de drie deelnemende gemeenten.

Reestmond

Er is risico op overschrijdingen, die in eerste instantie binnen de begroting van Reestmond moeten worden opgevangen. Een risico is het uitstroompercentage waarmee het rijksbudget jaarlijks overeenkomstig wordt verlaagd. Ook de reorganisatie brengt risico's met zich mee, in de vorm van frictiekosten die de budgetten daarvoor in de begroting van Reestmond overschrijden.

Sociaal domein

De gemeente loopt met de uitvoering van de drie decentralisaties (Jeugd, Wmo en Participatie) financiële risico's. Dit wordt mede veroorzaakt door het 'open einde' karakter van deze taken. De invoering van het abonnementstarief leidt tot een toenemende vraag op de Wmo-voorzieningen.

Jeugdhulp

Binnen de uitvoering van de Jeugdhulp worden een aantal risico's gezien:

- *Woonplaatsbeginsel*
  Vanaf 2021 zal het woonplaatbeginsel ingevoerd worden. Wanneer het woonplaatsbeginsel (met betrekking tot 24 uur zorg) ongunstig voor Meppel uitvalt dan zal het budget voor jeugdzorg verder onder druk komen te staan.
- *Verdere groei van Jeugdhulp*
  Wanneer de groei van de kosten voortzet zullen de tekorten toenemen waardoor jeugdzorg mogelijk zal stagneren.
- *Inkoop tariefsverhoging en indexering*
  In sommige gevallen forceren de instellingen (via bezwaar) een tariefverhoging waardoor we geconfronteerd worden met onverwachte extra kosten.
- *Nafacturatie*
  Om verschillende redenen is er bij Jeugdhulp sprake van nafacturatie. Conform de wet bestaat de mogelijkheid facturen met terugwerkende kracht in te dienen. Soms kan dit leiden tot verschuiving van de kosten over de jaren waardoor het budget in dat jaar onder druk komt te staan.
- *Effecten corona*
  Gezinnen met zorgvragen hebben het zwaarder vanwege de coronacrisis. De verwachting is dat we straks een toename zullen zien op het gebied van de jeugdzorg.

Investeringen

Elk jaar investeert Meppel in riolering, wegen, onderwijshuisvesting, openbare ruimte, automatisering en voertuigen. Archeologische onderzoeken, bodemverontreiniging, asbest, kabels en leidingen, planningswijzigingen en de beschikbaarheid van bijdragen van derden kunnen doorwerken in de investeringsplanning en de financierbaarheid daarvan. Uitstel in

voorgenomen investeringen kan leiden tot veiligheidsrisico's, een toename van klachten/meldingen, (langdurige) stremming als gevolg van ongeplande afsluitingen en extra onderhoudsgaven. Indien besluitvorming op enkele onderzoeksthema's vertraagt, moeten noodzakelijke investeringen gedaan te worden terwijl dit op de lange termijn mogelijk niet de gewenste investeringen zijn.

Economische ontwikkelingen
De stand van de economie de komende jaren is niet te voorspellen. De kans bestaat dat het herstel na corona niet eenvoudig gaat worden. Dit werkt vervolgens ook door in bijvoorbeeld onze grondexploitaties. We proberen daarop te anticiperen door innovatie en economische dynamiek in Meppel te stimuleren. Zo organiseren we veerkracht die nodig is om eventuele klappen te dempen.

Herverdeeleffecten gemeentefonds
Er ligt een voorstel van het ministerie van BZK voor een nieuwe verdeling van het gemeentefonds. In deze perspectiefnota zijn geen herverdeeleffecten meegenomen. De herverdeeleffecten kunnen nog wijzigen maar ook de totale omvang van het gemeentefonds kan veranderen. Een eventueel negatief herverdeeleffect kan gecompenseerd worden door een grotere totale koek. Wel hebben we in deze perspectiefnota de verwachting opgenomen dat we jaarlijks een extra compensatie van € 1 miljoen krijgen voor de jeugdzorg.

Overige risico's
We kennen ten aanzien van going-concern activiteiten een aantal financiële risico's die niet goed te kwantificeren zijn. Het is van belang deze risico's te volgen en daar waar mogelijk tijdig beheersmaatregelen te treffen. Het gaat dan om risico's zoals de borgstelling bij leningen, nieuwe wetten zoals de Omgevingswet, onderhoud kapitaalgoederen, renteschommelingen etc.

Weerstandsvermogen
Om risico's op te kunnen vangen is een bufferreserve ingesteld. De mate waarin risico's kunnen worden opgevangen binnen het (financiële) vermogen van de gemeente komt tot uitdrukking in het weerstandsvermogen.

Het weerstandsvermogen van de gemeente Meppel zit aan de ondergrens van wat als 'voldoende' wordt beschouwd.

Risicomanagement, aandacht voor de financiële positie, duidelijke keuzes maken en adequaat inspelen op ontwikkelingen moet bijdragen om de doelstellingen beheersbaar te realiseren. We informeren u nader bij de aanstaande programmabegroting.

5 Programma's

5. Programma's

5.1 Bestuur

Wat valt onder dit programma

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
Bestuursorganen Bestuursondersteuning (griffie)	51	Korteland

Onder het programma Bestuur vallen de bestuursorganen gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders en burgemeester. De griffie neemt in dit programma een bijzondere plaats in, als organisatie-eenheid die de bedrijfsvoering van de raad behartigt. Ook regionale samenwerking, de rekenkamer, bezwaren en klachten (de commissie bezwaar en beroep en de gemeentelijke klachtenregeling), het initiatieven budget en de organisatieontwikkeling zijn beleidsmatig aan dit programma verbonden.

Actuele ontwikkelingen

In 2022 vervolgen wij het in 2021 gehouden klanttevredenheidsonderzoek. Dit onderzoek is meer diepgaand en richt zich op de behoeften van onze burgers, ondernemers en partners naast de vraag of onze Koers daarin voorziet. In lijn met de Koers zetten we daartoe naast digitale ook persoonlijke methoden in. Ook gaan we vanaf 2022 onze standaard dienstverlening structureel monitoren. Vanuit de verbinding van onze Koers met de samenleving formuleren we vervolgens een nieuwe visie op dienstverlening. Zie ook programma 12.

Aanvragen nieuw beleid/uitzetting bestaand beleid

Product	Omschrijving	Categorie	2022	2023	2024	2025
Lasten						
Maatschappelijke initiatieven	Dempen negatieve effecten van corona	W	1.000			
Maatschappelijke initiatieven	Halveren budget taskforce corona		-150			
Totaal programma 1			**850**	**0**	**0**	**0**

Bedragen x 1.000 (+ = nadeel / - = voordeel)

Toelichting

<u>Maatschappelijke initiatieven</u>

De Taskforce richt zich op het dempen van de effecten die zich nu of op korte termijn voordoen. De diverse steun- en herstelpakketten van het rijk, die worden ingezet om de economische en maatschappelijke gevolgen van corona zoveel mogelijk te dempen, zijn van tijdelijke aard. Als die ondersteuning stopt heeft dat naar verwachting grote gevolgen voor de economie en de gehele maatschappij, gevolgen die nog lang voelbaar zijn. Om als stad na de crisis snel te kunnen herstellen en toekomstbestendig te zijn, is een extra investering noodzakelijk. Bijvoorbeeld om belangrijke instellingen en voorzieningen overeind te houden, om lokale werkgelegenheid te behouden, om betaalbare woningen te kunnen bouwen en de mentale gevolgen van corona het hoofd te kunnen bieden. We reserveren voor dit onderwerp € 1 miljoen waarbij we ervan uit gaan dat we hiervoor volledig worden gecompenseerd door het rijk. We halveren daarmee het in de begroting opgenomen budget Taskforce dat in de begroting 2022 is opgenomen.

<u>Regionale samenwerking</u>

Dit onderwerp is toegelicht onder programma 10.

5.2 Openbare orde en veiligheid

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
• Integrale openbare orde en veiligheid • Brandweer en rampenbestrijding • Bijzondere wetgeving	33 34 35	Korteland

Onder het programma Openbare orde en veiligheid vallen de veiligheidsregio Drenthe (VRD) met bestaande gemeentelijke en bovengemeentelijke hulpdiensten (brandweer, ambulance, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR)), crisisbeheersing en rampenbestrijding, de algemene plaatselijke verordening (APV) en een aantal andere bijzondere wetten.

Actuele ontwikkelingen
Komende periode wordt aangesloten bij de Veiligheidsmonitor. Deze wordt in de 2e helft van 2021 uitgevoerd. Met de voeding uit onder andere deze Veiligheidsmonitor bouwen we een up to date integraal veiligheidsplan en bijbehorend uitvoeringsplan op. Dit plan geeft de gewenste richting aan op het gebied van openbare orde en veiligheid in Meppel. Daarnaast blijft corona een rol spelen binnen de openbare orde, veiligheid en leefbaarheid in Meppel. De focus blijft op het veilig en leefbaar houden van Meppel door in samenwerking met partners zichtbaar te zijn op straat, het gesprek aan te gaan en waar nodig handhavend op te treden. De samenwerking met politie gaan we extra verstevigen door komende periode met elkaar tot een handhavingsarrangement te komen. Dit arrangement vertaalt hoe handhaving en politie elkaar komende periode versterken en waar een ieder zijn rol ligt op het gebied van openbare orde, veiligheid en leefbaarheid.

5.3 Sociaal domein

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
• Samenkracht en burgerparticipatie	10	Ten Hulscher
• Eigen kracht en individuele ondersteuning	11	
• Inkomensregelingen	12	
• Begeleide participatie	13	
• Arbeidsparticipatie	14	
• Maatwerkvoorzieningen	15	
• Maatwerkdienstverlening 18+	16	
• Maatwerkdienstverlening 18-	17	
• Geëscaleerde zorg 18+	18	
• Geëscaleerde zorg 18-	19	
• Volksgezondheid	20	

Dit programma omvat de taken die zijn vastgelegd in de wetten: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015), Participatiewet, Jeugdwet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Actuele ontwikkelingen

Onderwijs en zorg voor de jeugd

Dit jaar wordt het Meppeler akkoord "Onderwijs en Zorg voor de Jeugd" vastgesteld door de Lokale Educatieve Agenda (LEA) stuurgroep. Om aan de omarmde missie en visie, beschreven in het Meppels Akkoord, uitvoering te kunnen geven is een onafhankelijke professional nodig. Deze professional moet de ruimte hebben om op locatie (onderwijs en voorschoolse voorzieningen) in Meppel deze cultuuromslag en andere werkwijze aan te jagen en te borgen. De LEA stuurgroep partners, waaronder onze gemeente, zijn gezamenlijk verantwoordelijk hiervoor. Met deze nieuwe manier van werken wordt de ondersteuning vanuit onderwijs en zorg integraal aangeboden aan het kind en ouders/verzorgers. Hierdoor is de ondersteuning effectiever en kunnen we goede resultaten bereiken. De eigen kracht en het normaliseren wordt hiermee sneller bereikt. Er schuilt een risico in de uitvoerbaarheid bij afwezigheid van voldoende personele capaciteit.

Aanvragen nieuw beleid/uitzetting bestaand beleid

Product	Omschrijving	Categorie	2022	2023	2024	2025
Lasten						
Samenkracht en burgerparticipatie	Extra taken op grond van de nieuwe wet Inburgering	N	410	410	410	410
Samenkracht en burgerparticipatie	Doelgroepenvervoer	N	24	24	24	24
Inkomensregelingen	Bijzondere bijstand	N	30			
Inkomensregelingen	Loonkostensubsidie	S	250	250	250	250
Inkomensregelingen	Periodieke bijstand automatisering	S	30	30	30	30
Inkomensregelingen	Armoedepreventiebudget (opvolger GIDS-gelden)	W	21	21	21	21
Maatwerkvoorzieningen	Overig vervoer gehandicapten	S	75	50	50	50
Maatwerkdienstverlening 18+	Schuldhulpverlening	N	95	95	95	
Maatwerkdienstverlening 18+	Begeleiding Wmo	S	245	245	245	245
Maatwerkdienstverlening 18-	Jeugdhulp	S	2.200	2.200	2.200	2.200
Maatwerkdienstverlening 18-	PGB jeugdhulp	S	-55	-55	-55	-55
Algemeen	Taakstelling Sociaal domein		-420	-570	-570	-570
Baten						
Samenkracht en burgerparticipatie	Vergoeding van het rijk via specifieke uitkering (SPUK)	N	-300	-300	-300	-300
Totaal programma 3			**2.605**	**2.400**	**2.400**	**2.305**

Bedragen x 1.000 (+=nadeel / -=voordeel)

Toelichting

Wet Inburgering

De nieuwe wet Inburgering leidt tot nieuwe en extra taken voor de gemeente. Het rijk vergoedt de extra uitvoeringskosten via het gemeentefonds. Beoogd wordt de extra benodigde formatie en de softwaremodule "Inburgering" en opleiding daaruit te betalen. De gemeente moet inburgeraars een "compleet inburgerpakket" aanbieden, bestaande uit: een leerroute, inclusief participatieactiviteiten, de Module arbeidsmarkt en participatie (MAP), een participatieverklaringstraject, financiële ontzorging en zelfredzaamheid en maatschappelijke begeleiding. Daarnaast vergt extra begeleiding van inburgeraars meer inhuur van tolken. De leerroute, inclusief participatieactiviteiten, de MAP en de financiële ontzorging en zelfredzaamheid zijn nieuwe elementen. Vooralsnog gaan we ervan uit dat we deze kosten via een specifieke uitkering van het rijk vergoed krijgen (zie onder "baten").

Doelgroepenvervoer

De berekende te verwachten totale kosten zijn hoger dan nu opgenomen in de programmabegroting 2021-2024. Dit komt omdat een deel van de kosten is geïndexeerd. Dit staat ook in de beleidsvisie Sociaal domein en Mobiliteit vermeld.

Bijzondere bijstand

Een verwacht economische effect is een toename van inwoners met een uitkering op grond van de Participatiewet of inwoners die rond moeten komen met een sociaal minimum. Toename van deze doelgroep zal effect hebben op het aantal toekenningen bijzondere bijstand. Deze toename wordt verwacht op het moment dat de landelijke stut- en steunmaatregelen als gevolg van corona hun einde naderen. Naar verwachting zal dit een groot effect hebben in de tweede helft van 2021 maar zeker ook in het jaar daarna.

Loonkostensubsidie

Betreft aan aanpassing als structureel effect van de jaarrekening 2020. De groei van de post loonkostensubsidie (LKS) kent verschillende oorzaken:

- Door de landelijke ontwikkelingen en de inzet van het breed offensief wordt het gebruik van LKS als instrument steeds meer ingezet. Het breed offensief is een brede agenda die erop gericht is om de arbeidsmarktkansen van mensen met een beperking te vergroten en daardoor de inclusieve arbeidsmarkt een stap dichterbij te brengen. Door het inzetten van de LKS beperken we de uitgaven van de uitkeringen.
- Vanaf 2022 geldt een nieuwe financiering en worden de budgetten loonkostensubsidie over gemeenten verdeeld op basis van gerealiseerde plekken. Ook de loonkostensubsidie die de gemeente Meppel verstrek bij het inzetten van het Beschut Werk Nieuw mag hierin meegerekend worden. Dit zijn veelal LKS die jarenlang verstrekt worden. Hiervoor stelt het rijk jaarlijks nieuwe taakstellingen vast. De gemeente Meppel bereikt jaarlijks deze taakstelling, zodat we ook per jaar reeds de volledige LKS financieren.

Periodieke bijstand automatisering

In de suite (systeem voor Sociaal domein) moeten wettelijke en functionele wijzigingen doorgevoerd worden.

Armoedepreventiebudget
De algemene ontwikkeling is dat er steeds een groter beroep wordt gedaan op de zelfredzaamheid van inwoners. Bij de doelgroep die leeft in armoede gaat het juist om het versterken van de zelfredzaamheid voordat je er een beroep op kan doen. In de afgelopen jaren is hiervoor binnen de Geweldige Wijk een aanpak ontwikkeld. Deze aanpak wordt deels door GIDS gelden extern gefinancierd. Deze GIDS gelden zijn in 2022 nog voor één jaar beschikbaar. Een deel van deze aanpak werd al gefinancierd vanuit het armoedepreventiebudget. Nu de GIDS gelden per 2023 niet meer tot onze beschikking staan is het van belang het armoedepreventiebudget te verhogen om deze aanpak voort te zetten.

Overig vervoer gehandicapten
Dit betreft een verhoging van het bestaand budget vanwege een toenemend aantal aanvragen. Deze toename komt voort uit de (dubbele) vergrijzing, de trend om langer thuis te wonen.

Schuldhulpverlening
Een verwacht economische effect is een toestroom van eerste en tweedelijns-schulddienstverlening voor zowel particulieren als ondernemers. Volgens schattingen van Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskunde (NVVK) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) wordt gemiddeld een 30% hogere instroom en toename van de doelgroep verwacht. Deze wordt vooral verwacht op het moment dat de landelijke stut- en steunmaatregelen als gevolg van corona hun einde naderen. Naar verwachting zal dit een groot effect hebben in de tweede helft van 2021 maar zeker in de jaren daarna. Een schuldentraject duurt gemiddeld 3 jaar en in die periode worden er jaarlijks kosten gemaakt.

Begeleiding Wmo
De stijging van deze kosten betreft zowel de kosten van begeleiding als van dagbesteding. De oorzaak van deze stijging is gelegen in:
- een toename van het aantal personen dat gebruikmaakt van dagbesteding. Dit komt onder andere voort uit de (dubbele) vergrijzing, de trend om langer thuis te wonen en de toename van personen met dementieverschijnselen.
- een toename van het aantal personen dat gebruikmaakt van individuele begeleiding. Steeds meer mensen hebben in deze tijd behoefte aan professionele ondersteuning.
- stijging van de tarieven, waarbij rekening gehouden moet worden met de cao bepalingen.

Jeugdhulp
De hogere kosten ten opzichte van de raming uit de programmabegroting komt door:
- Verschuiving naar de duurdere modules.
- Bij verblijfsmodules en de intensievere GGZ modules is er sprake van stijging van het tarief en bij verblijf ook een stijging van het aantal cliënten. Deze trend is landelijk.
- Jaarlijkse indexering.
- Opstapeling van tekorten doordat de begroting niet was aangepast op het uitgavenniveau van eerdere jaren.

PGB Jeugdhulp
Bij Jeugdhulp wordt minder vaak gekozen voor een persoonsgebonden budget.

Taakstelling Sociaal domein:
Bij de programmabegroting 2022 zal invulling gegeven worden aan een taakstelling van € 420.000 voor het Sociaal domein. Om de kosten van het Sociaal domein te beperken worden verschillende richtingen verder onderzocht. Denk daarbij aan interventies binnen de Wmo, keuzes over aanpak werk en inkomen (waaronder invulling leerwerkcentrum) en maatregelen Jeugdhulp.

Het grootste tekort in het Sociaal domein ontstaat in de Jeugdhulp. Uit landelijk onderzoek blijkt dat uitstroom achterblijft op de instroom en de kosten per cliënt toenemen, waardoor de totale kosten van Jeugdhulp stijgen. Aan de hand van het rapport 'Stelsel in groei' wordt beoordeeld of en welke maatregelen binnen de Jeugdhulp bij kunnen dragen aan besparing van de kosten in de gemeente Meppel. Daarbij kunnen onder andere afwegingen gemaakt worden in preventie waarbij de balans gezocht wordt tussen aanbod, en dus kosten, en (maatschappelijke) baten.

5.4 Onderwijs

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
• Onderwijs algemeen lokale overheid	41	Van der Haar

Dit programma omvat de taken waar onze gemeente op het gebied van onderwijs voor verantwoordelijk is vanuit de diverse onderwijswetten.

Actuele ontwikkelingen

Vanwege de coronacrisis hebben de scholen geworsteld met leerlingen die risico lopen op achterstand. Er zijn berichten dat er in de komende jaren effecten zichtbaar zullen worden bij zwakke groepen. De verschillen tussen leerlingen zijn groter geworden. Het nationale programma onderwijs is in het leven geroepen door het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW). Dit programma is bedoeld om onderwijs vertragingen in te lopen. Gemeente Meppel zet in op het zoeken van de samenwerking tussen de verschillende scholen bij het besteden van deze gelden.

Aanvragen nieuw beleid/uitzetting bestaand beleid

Product	Omschrijving	Categorie	2022	2023	2024	2025
Lasten						
Onderwijs Nieuwveense Landen	Investering 1 jaar eerder dan gepland	O		35	149	
Onderwijs	Halveren bijdrage schoolzwemmen		-32	-32	-32	-32
Totaal programma 4			**-32**	**3**	**117**	**-32**

Bedragen x 1.000 (+ = nadeel / - = voordeel)

Toelichting

<u>Onderwijsvoorziening Nieuwveense Landen</u>

Het uitvoeringsbudget is een jaar naar voren gehaald ten opzichte van de vastgestelde programmabegroting 2021-2024. Voor deze investering is totaal € 5.512.000 geraamd. Met het voorbereiden om te komen tot een nieuwe school in deze wijk is een voortvarende start gemaakt. Daarbij wordt gestreefd naar start bouw in 2022. Het budget voor zowel aankoop grond als de investering in de onderwijshuisvesting zelf is daarom een jaar eerder nodig dan gepland. De opgenomen bedragen betreft een wijziging in de kapitaallasten (rente en afschrijving) als gevolg van het naar voren halen van deze investering.

<u>Schoolzwemmen</u>

Het schoolzwemmen betreft geen wettelijke taak. We gaan uit van meer eigen verantwoordelijkheid van de samenleving. Voorgesteld wordt het budget van het schoolzwemmen te halveren. Het resterende budget wordt bezien in combinatie met de facilitering vanuit de gemeente richting het zwembad.

5.5 Maatschappelijke ondersteuning

Is vanaf de programmabegroting 2020 samengevoegd met programma 3 (Sociaal domein).

5.6 Kunst, cultuur, recreatie en toerisme

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
Kunst en cultuur	44	Ten Hulscher
Erfgoed	44	Van der Haar
Recreatie en toerisme	45	Van Ulzen
Schouwburg Ogterop	48	Ten Hulscher

Onder dit programma vallen alle activiteiten die te maken hebben met kunst en cultuur, recreatie en toerisme.

Actuele ontwikkelingen

Erfgoed

De Meppeler opgaven in het erfgoedbeleid, zoals herbestemming, verduurzaming, energie, het 'Verhaal van Meppel,' sluiten aan op de landelijke thema's. De komende jaren moeten we daar nog de nodige inzet op plegen.
Van de extra thema's die de minister benoemt in haar beleidsbrief 'Erfgoed Telt' zijn we over erfgoed van ná 1965 in gesprek met de provincie voor deelname aan een pilot.

Schouwburg Ogterop

Er ligt een urgent vraagstuk ten aanzien van de toekomst van schouwburg Ogterop. Het behoud van deze voor Meppel zo kenmerkende voorziening vraagt om aanmerkelijke investeringen om het schouwburggebouw weer functioneel en toekomstbestendig te maken. Hiermee is in het staande (vastgoed)beleid geen rekening gehouden. De raad heeft in juni 2020 het college opdracht gegeven de financieringsmogelijkheden te onderzoeken.

Aanvragen nieuw beleid/uitzetting bestaand beleid

Product	Omschrijving	Categorie	2022	2023	2024	2025
Lasten						
Erfgoed	Uitvoeringskosten op basis van erfgoednota	N	50	50	50	50
Schouwburg Ogterop	Voorbereidingskosten investering (€ 300.000)	N				
Recreatie en toerisme	Bijdrage Meppel Event Desk	W	50	50	50	
Totaal programma 6			**100**	**100**	**100**	**50**

Bedragen x 1.000 (+ = nadeel / - = voordeel)

Toelichting

Erfgoed

Betreft een budget voor de uitvoering van het erfgoedbeleid. Met hulp van inwoners en (erfgoed)organisaties is de nota "Erfgoedbeleid Meppel Nu" opgesteld. Het uitvoeringsprogramma bevat de actiepunten voor de komende jaren. Behouden, Benutten en Beleven zijn de grote noemers waarop de activiteiten uitgevoerd gaan worden.

Schouwburg Ogterop

Voor het zomerreces verschijnt een voorstel aan de raad in vervolg op de opdracht van de raad van juni 2020. In dit voorstel is een aanvraag voor de eerste fase van voorbereiding op eventuele vernieuwbouw meegenomen. Het gaat dan om € 300.000 waarvan de lasten worden opgevangen binnen de bestaande exploitatie. Onvoldoende draagvlak voor investeringen en/of onvoldoende samenwerking met derden betekent op niet al te lange termijn het verliezen van de schouwburgfunctie voor Meppel.

Meppel Event Desk

Sinds 2016 ondersteunt Meppel Event Desk (MED) organisatoren van evenementen, ook bij vraagstukken op het gebied van veiligheid. Daarnaast vervult MED een brede (advies)rol richting gemeente op diverse onderwerpen en richt ze zich op de doorontwikkeling en professionalisering van evenementen. In 2019 en 2020 waren hiervoor middelen beschikbaar gesteld vanuit het CUP en in 2021 ook weer € 75.000 vanuit de programmabegroting. Voor voortzetting van de ondersteuning vanuit MED is voor 2022 tot en met 2024 € 50.000 gereserveerd.

5.7 Sport en bewegen

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
• Beheer en exploitatie sportaccommodaties • Sport- en speldeelname	46 47	Van der Haar

Onder dit programma vallen alle activiteiten die te maken hebben met sport en bewegen, inclusief de verschillende sportvoorzieningen die onze gemeente rijk is.

Actuele ontwikkelingen

- Beheerplan sport: met het ontwikkelen van een beleids- en afwegingskader.
- Beheerplan sport: met vier onderzoeksthema's (1. de Eendracht/Nieuwveense Landen, 2. Prinses Marijkestraat en gebiedsontwikkeling Ogterop, 3. Sportpark Ezinge, 4. Bad & Klimpark Hesselingen).
- Uitvoeringsfase Lokaal Sport Akkoord. Stuurgroep en werkgroepen staan op actie. Vertegenwoordiging vanuit onderwijs, sportverenigingen, welzijnsorganisaties, etc.

Aanvragen nieuw beleid/uitzetting bestaand beleid

Product	Omschrijving	Categorie	2022	2023	2024	2025
Baten						
Beheer en exploitatie sportaccommodaties	Verhogen gebruikersvergoedingen sportaccommodaties		-45	-90	-135	-180
Totaal programma 7			**-45**	**-90**	**-135**	**-180**

Bedragen x 1.000 (+ = nadeel / - = voordeel)

Toelichting

<u>Verhogen gebruikersvergoedingen sportaccommodaties</u>

De gemeente faciliteert sportverenigingen en instanties met het beschikbaar stellen van accommodaties. Ter dekking van de kosten wordt aan gebruikers een vergoeding in rekening gebracht. De jaarlijkse vergoedingen die worden ontvangen zijn niet toereikend om de gerelateerde kosten te compenseren. Voorgesteld wordt de komende 4 jaar de gebruikersvergoedingen trapsgewijs met 5% te verhogen tot een tariefsverhoging van 20% in 2025.

5.8 Ontwikkeling openbare ruimte

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
• Ontwikkeling van de openbare ruimte • Kwaliteitsbeheer ruimte (bouwen en milieu)	49 50	Van Ulzen

Onder dit programma vallen alle activiteiten die te maken hebben met de ruimtelijke ontwikkeling binnen onze gemeente.

Actuele ontwikkelingen

Omgevingswet

In 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Het is belangrijk om de uitwerking en invoering van de Omgevingswet ook na 2022 onder de aandacht te houden. Een van de uitgangspunten van de Omgevingswet is namelijk de integrale benadering van de fysieke leefomgeving. In plaats van thematisch beleid en visies op te zetten op bijvoorbeeld het vlak van groen, verstedelijking, gezondheid, mobiliteit, energietransitie wordt er nu verwacht dat dit samen gaat komen in een integrale visie en programma's. Dat zijn de kerninstrumenten van de Omgevingswet. De Omgevingsvisie vraagt verdere uitwerking en doorontwikkeling na 2022 en nieuw beleid zal zijn uitwerking vinden in de programma's. Naast de omgevingsvisie en de omgevingsprogramma's zal gewerkt worden om het tijdelijk omgevingsplan van rechtswege om te zetten naar een gemeente dekkend omgevingsplan. De wijze waarop het omgevingsplan wordt ontwikkeld heeft gevolgen ook voor het inrichten van het vergunningenproces en op de digitalisering. De komst van de Omgevingswet betekent dan ook een organisatorische verandering waarbij er sprake is van een andere wijze van dienstverlening, nieuwe of aangepaste functies, nieuwe competenties, aangepaste werkprocessen en ondersteuning van informatievoorziening. Dit vraagt gedurende de jaren na 2022 inspanningen om te gaan werken volgens de gedachte van de Omgevingswet.

De invoering van de Omgevingswet brengt daarmee ook risico's en onzekerheden met zich mee. We houden uw raad op de hoogte van deze ontwikkelingen.

Woningbouwopgave

Nederland kent een forse woningbouwopgave. De noordelijke provincies en de Regio Zwolle hebben zich bereid getoond hier een fors aandeel in te nemen. Daarvan zal een deel zeker in Meppel vallen. De uitkomsten van dit proces zijn nog zeer onzeker. Maar versnelling van de woningbouw biedt ook zeker kansen voor de toekomst omdat een groter inwoneraantal positief bijdraagt aan de houdbaarheid van onze voorzieningen. Maar meer woningen betekent ook meer druk op de omgeving en infrastructuur. Wij brengen de gevolgen van verschillende scenario's in kaart en wegen de mogelijkheden af in het proces rond de Omgevingsvisie.

Aanvragen nieuw beleid/uitzetting bestaand beleid

Product	Omschrijving	Categorie	2022	2023	2024	2025
Lasten						
Kwaliteitsbeheer ruimte (bouwen en milieu)	Fietsenstalling bij station	W		13	13	13
Ontwikkeling openbare ruimte	Kwaliteitsverbetering binnenstad: verkleuren, verplaatsen en gevelverbetering	W	150	150	150	150
Ontwikkeling openbare ruimte	Deel budget Omgevingswet een jaar opschuiven		-50	50		
Ontwikkeling openbare ruimte	Herstructureringsbudgetten verlagen		-50	-50	-50	-50
Ontwikkeling openbare ruimte	Transformatiegebied Noordpoort		-50	-50	-50	-50
Baten						
Kwaliteitsbeheer ruimte (bouwen en milieu)	Opbrengst leges omgevingsvergunningen	N	200	200	200	200
Ontwikkeling openbare ruimte	Bijdrage uit Regiostedenfonds voor kwaliteitsverbetering binnenstad	W	-150	-150	-150	-150
Totaal programma 8			**50**	**163**	**113**	**113**

Bedragen x 1.000 (+ = nadeel / - = voordeel)

Toelichting

Fietsenstalling station

In de programmabegroting 2021-2024 is aangegeven dat de uitkomsten van de variantenstudie en mogelijke subsidie door het rijk en de provincie voor de uitbreiding van fietsenstallingsplekken bij het station worden uitgewerkt. Dit jaar zal duidelijkheid komen over de voorkeursvariant. Duidelijk is dat rijks- en provinciale bijdragen gezamenlijk 70% zullen bedragen. Voor Meppel is dit een bijdrage aan de investering van 30%. Het gaat dan om € 105.000, waarvan de kapitaallasten (rente en afschrijving) € 13.000 bedragen. De prognoses van Prorail laten zien dat uitbreiding nodig is. Vooralsnog gaan we uit van circa 300 stallingsplaatsen extra, een uitbreiding van ca. 20%. Een aanzienlijke uitbreiding waaruit de urgentie spreekt.

Kwaliteitsverbetering binnenstad

Per 31 december 2021 vervalt het binnenstadfonds. Uit de huidige provinciale bijdrage worden de kosten en subsidies voor verkleuren, verplaatsen en gevelverbetering gedekt. Na een wat stroeve aanloop in 2018 en 2019 zien we sinds 2020 de aanvragen en realisaties toenemen. Mogelijkheden dit te financieren uit het Regiostedenfonds voor de jaren 2022 en volgende worden in overleg met de provincie verkend.

Deel budget Omgevingswet een jaar opschuiven

Op het moment van schrijven van deze perspectiefnota is nog geen formeel besluit genomen, maar de verwachting is dat de invoerdatum van de Omgevingswet zal worden uitgesteld naar een later moment in 2022. Ingeschat wordt dat daarmee een deel van de geplande werkzaamheden voor 2022 zal verschuiven naar 2023.

Herstructureringsbudgetten verlagen

Diverse herstructureringsopgaven naderen hun afronding. Ruimte voor nieuwe initiatieven blijft bestaan, maar wordt wel getemporiseerd.

Transformatiegebied Noordpoort

Voor transformatiegebied Noordpoort wordt voorgesteld de verdere ontwikkeling als grondexploitatie te realiseren. De geraamde planontwikkelingskosten kunnen daarmee komen te vervallen.

Opbrengst leges omgevingsvergunningen

De Wet kwaliteitsborging (Wkb) treedt per 1 januari 2022 in (gelijktijdig met de Omgevingswet). Door deze wet wordt een private kwaliteitscontroleur in het leven geroepen voor bepaalde categorie bouwwerken. De kwaliteitscontroleur toetst die bouwwerken op risico's en op de bouwplaats controleert hij of het werk aan alle wettelijke bouwvoorschriften voldoet. Dit houdt in dat die bepaalde categorie bouwwerken niet meer onder gemeentelijke toetsing/toezicht vallen. Deze kosten van de gemeentelijke toetsing/toezicht worden nu nog doorberekend in de leges. Door de invoering van de Wkb zal het tarief voor deze specifieke bouwwerken herberekend moeten gaan worden. Zonder maatregelen heeft dit tot gevolg dat door de invoering van de Wkb de inkomsten op de leges verminderen. Het gemeentelijk toezicht zal verschuiven naar bestaande bouw en de gemeentelijke toetsing zal met de komst van de Omgevingswet verschuiven naar vooroverleg.

5.9 Beheer bestaande openbare ruimte

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
• Wegen/civiel	60	Van Ulzen
• Stadsverzorging	61	Van der Haar
• Water	62	Van der Haar
• Groen en spelen	63	Van der Haar
• Riolering	64	Van der Haar
• Parkeren	65	Van Ulzen

De gemeente beheert de onderdelen van de bestaande openbare ruimte die zij in eigendom heeft. Beheren is het organiseren en doen uitvoeren van het onderhoud, vervangen van niet meer functionerende onderdelen en faciliteren van veranderend ruimtegebruik dat gewenst is. Een goede openbare ruimte is functioneel, duurzaam en mooi. Goed onderhoud is effectief en efficiënt.

Aanvragen nieuw beleid/uitzetting bestaand beleid

Product	Omschrijving	Categorie	2022	2023	2024	2025
Lasten						
Wegen	Bestrating Prinses Marijkestraat	W		8	8	8
Wegen	Vervanging Eekmolenbrug	W				
Wegen	Herinrichting Prinsenplein	W		10	73	73
Wegen	Extra krediet geleiderail Steenwijkerstraatweg	W		4	4	4
Wegen	Fietspad Ruinerwoldseweg	W				17
Wegen	Onderhouds- en energiekosten openbare verlichting		-20	-20	-20	-20
Wegen	Onderhoud verkeersvoorzieningen		-50	-50	-50	-50
Groen en spelen	Inventarisatie natuurwaarden	N	20	20	20	20
Groen en spelen	Herontwikkeling Bleekerseiland	W		1	14	69
Groen en spelen	Budget kwaliteitsverbetering		-125	-125	-125	-125
Groen en spelen	Taakstelling op beheer groen		-180	-180	-180	-180
Divers	Afschrijvingstermijn wagenpark verlengen			-60	-60	-60
Baten						
Wegen	Bijdrage uit Regiostedenfonds voor fietspad Ruinerwoldseweg	W				-17
Water	Havengelden pleziervaart		-24	-36	-48	-60
Parkeren	Tarief parkeervergunningen verhogen		-32	-32	-32	-32
Totaal programma 9			**-411**	**-460**	**-396**	**-353**

Bedragen x 1.000 (+ = nadeel / - = voordeel)

Toelichting

Bestrating Prinses Marijkestraat

De huidige bestrating is vrijwel op, zeker als de straat opengehaald wordt voor de rioolvervanging en daarna de huidige stenen teruggeplaatst worden. Dit maakt vervanging van de bestrating, na afronding van de herontwikkeling urgent. Juist ook omdat de omgeving wordt opgeknapt (ontwikkeling Zuideinde 76). De vervanging is gepland in 2022 en wordt geraamd op € 85.000. De jaarlijkse kapitaallasten bedragen € 8.000.

Vervanging Eekmolenbrug

Tijdens de globale visuele inspectie van het voorjaar 2020 van de Eekmolenbrug is gebleken dat de brug het einde van zijn technische levensduur heeft bereikt. Een specifieke inspectie naar de verschillende onderdelen moet uitsluitsel geven op welke termijn de brug moet worden vervangen. Afhankelijk van de uitkomst van de specifieke inspectie kan het uitvoeringsjaar verschuiven, zowel naar voren als naar achteren. De vervanging is nu opgenomen in 2024 (€ 100.000) en 2025 (€ 1,1 miljoen). De kapitaallasten worden opgenomen zodra de investering gereed is (ingaande 2026).

Herinrichting Prinsenplein
De huidige staat van het Prinsenplein vereist onderhoud, zeker nu het plein autoluw (en parkeervrij) is gemaakt. Door worteldruk komt de verharding omhoog. Dit vraagt om herinrichting waarbij het bestaande wordt vervangen: andere beplanting (minder wortelopdruk), grondverbetering rondom de bomen en herstraten. Dit kost naar verwachting circa € 0,8 miljoen. Toevoeging van extra elementen (groen, cultuurhistorie, etc.) leidt tot een totale investering van circa € 2 miljoen. Vooralsnog gaan we ervan uit dat we vanuit het Regiostedenfonds hiervoor een bijdrage ontvangen van € 1,2 miljoen. De jaarlijkse kapitaallasten bedragen € 73.000.
Het trottoir aan de Prinsengracht laat veel wortelopdruk zien en levert gevaarlijke situaties op voor voetgangers. De bomen zijn niet in optimale staat en een 2-tal zijn inmiddels gekapt. Het beste zou zijn de bomen te vervangen door andere exemplaren, die dieper wortelen, boomgrondverbetering en herstraten van het voetpad. De kosten hiervan worden geraamd op € 300.000. We streven ernaar de vervanging van de bomen aan de Prinsengracht en het herstraten zo snel mogelijk op te pakken en gaan ervan uit dat dit binnen de beschikbare middelen wordt gerealiseerd.

Geleiderail Steenwijkerstraatweg (uit GVVP)
In het investeringsplan is voor 2022 € 20.000 opgenomen voor een geleiderail aan de Steenwijkerstraatweg. Dit is een wens vanuit verkeersveiligheid. Nu wordt een aanvullend krediet gevraagd van € 45.000 waardoor voor deze investering totaal € 65.000 beschikbaar is. De jaarlijkse kapitaallasten van het extra krediet bedragen € 4.000.

Fietspad Ruinerwoldseweg (uit GVVP)
Deze investering is opgenomen uit het oogpunt van verkeersveiligheid. Daarnaast zijn de maatregelen de uitkomst uit een lang traject met onder meer ondernemers van het aangelegen bedrijventerrein. Vooralsnog gaan we er vanuit dat de investering van € 180.000 volledig wordt gedekt uit een bijdrage van het Regiostedenfonds.

Onderhouds- en energiekosten openbare verlichting
De geplande omvorming van de openbare verlichting naar LED verlichting zal de komende jaren naar verwachting resulteren in voordelen op onderhouds- en energiekosten ten aanzien van de openbare verlichting.

Onderhoud verkeersvoorzieningen
Een budgettaire aanpassing wordt voorgesteld voor het onderhoud verkeersvoorzieningen op basis van de realisatie in voorgaande jaren.

Inventarisatie natuurwaarden
Kern van de Wet Natuurbescherming (WNb) is behoud en bevordering van biodiversiteit. Dit gebeurt door middel van bescherming van aangewezen soorten uit Europa of landelijk en daarnaast de zorgplicht in het algemeen. Voor het bestendig onderhoud van groen en voor ruimtelijke ingrepen (civiel, groen, bouw) hanteren we al langer een gedragscode van Stadswerk, die in 2020 is vernieuwd. De gedragscode draagt door zorgvuldig handelen bij aan een goede naleving van de WNb. Zonder het hanteren van deze gedragscode zou voor elke ruimtelijke ingreep waar beschermde soorten in het geding zijn een ontheffing op de WNb nodig zijn. Het bevoegd gezag, de provincie Drenthe, erkent meestal de gedragscode als middel om geen ontheffing te hoeven aanvragen. Een soortenmanagementplan is een vorm van gebiedsgerichte ontheffing en kan uitkomst bieden daar waar zorgvuldig handelen niet mogelijk is en voor soortgroepen waarvoor een ontheffing toch vaak nog nodig is.

Herontwikkeling Bleekerseiland
Op 31 oktober 2019 is voor Bleekerseiland een stedenbouwkundige en landschappelijke verkenning vastgesteld door de raad. De raad heeft het college formeel opdracht gegeven voor het opstellen van een totaalvoorstel voor de bestemming en inrichting van het eiland. We werken daarvoor samen met de mede-eigenaar (de Kinckhorst-stichting). Doel daarbij is om in de loop van 2021 de planologische procedures te kunnen starten zodat 2022 en 2023 de jaren van uitvoering kunnen worden. De kosten zijn afhankelijk van het ambitieniveau. Voor het ambitieniveau van de stedenbouwkundige verkenning (een volledige en volwaardige herinrichting met vlonder, groen, bestrating, straatmeubilair en goede toegang/ontsluiting) worden de kosten geraamd op circa € 1,5 miljoen. Mogelijkheden om dit deels te betalen via een bijdrage uit het Regiostedenfonds worden nog onderzocht. Uitgaande van de € 1,5 miljoen zijn de jaarlijkse kapitaallasten ingaande 2025 € 69.000.

Budget kwaliteitsverbetering groen en taakstelling beheer groen
In de meerjarenraming is rekening gehouden met een budget om een impuls te geven aan de kwaliteitsverbetering van het groen. Binnen het groenbeheer zal de focus komen te liggen op de basistaken schoon, heel en veilig. Voorgesteld wordt het budget voor de kwaliteitsversterking te halveren alsmede een jaarlijkse taakstelling op te voeren op het beheer van openbaar groen.

Afschrijvingstermijn wagenpark verlengen
De huidige afschrijvingstermijn voor het wagenpark bedraagt 7 jaar. Beleid bij vervanging is dat kritisch wordt gekeken of vervanging noodzakelijk is of dat de (technische) levensduur kan worden verlengd. De praktijk is dat de technische levensduur van het wagenpark vaak langer is dan de huidige afschrijvingstermijn. Aanpassing van de afschrijvingstermijn vraagt een onderzoek naar een reële technische levensduur en een aanpassing van de financiële verordening.

Havengelden pleziervaart
De havengelden pleziervaart hebben een beperkt niveau aan kostendekkendheid. In de meerjarenraming is reeds een verhoging van 5% aangevuld met indexatie opgenomen. Hierop wordt een aanvulling voorgesteld van een trapsgewijze verhoging van 10% per jaar.

Tarief parkeervergunningen
Voorgesteld wordt de tarieven voor de parkeervergunningen voor zowel bewoners als bedrijven te verhogen met 20%. Dit in het verlengde van de parkeertarieven voor het straat- en achteraf betaald parkeren waarvoor een tariefsverhoging in de programmabegroting 2021-2024 is opgenomen.

5.10 Economische zaken en grondzaken

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
• Economische zaken • Grondzaken	52	Korteland Ten Hulscher van Ulzen

Dit programma omvat alle activiteiten rondom het stimuleren van economische innovatie en ontwikkeling en het bieden van ruimte om te ondernemen.

Actuele ontwikkelingen

Economische ontwikkeling

De ontwikkelingen rond corona zorgen voor grote onzekerheid over onze toekomstige economie. Op dit moment zien we echter wel een veel grotere vraag naar bedrijfskavels dan we kunnen bieden. Om meer ruimte te bieden aan deze economische ontwikkeling zetten we vaart achter de ontwikkeling van de nieuwe bedrijventerreinen Oevers S en Noord III en IV. Dit doen we met veel meer oog dan voorheen voor de grote transities die op ons afkomen rondom energie en grondstoffen. Maar ook binnen de bestaande bedrijventerreinen is er door herontwikkeling en transformatie volop ruimte voor nieuwe ontwikkelingen. Gelijktijdig zien we ook een binnenstad die het zeer zwaar krijgt. Daarvoor moet een nieuw perspectief worden geboden. Dit vraagt om een zorgvuldig proces, samen met onze partners.

Meppel in de regio

Meppel telt mee in de regio! We dragen actief bij aan de economische ontwikkelingen in zowel Drenthe als de Regio Zwolle. We trekken samen op bij het uitbouwen van de Port of Zwolle als icoon voor de regio waar het gaat om circulaire innovatie en samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheden. We zoeken daarvoor ook samen naar extra middelen vanuit het rijk en Europa om deze ontwikkelingen aan te jagen.

Aanvragen nieuw beleid/uitzetting bestaand beleid

Product	Omschrijving	Categorie	2022	2023	2024	2025
Lasten						
Economische zaken	Onderzoek CCM beheer de Plataan	W	50			
Regionale samenwerking	Lobby Regio Zwolle	W	75	75	75	
Regionale samenwerking	Lobby Regio Zwolle - stedenbouwkundige advisering	W	75	75	75	
Totaal programma 10			**200**	**150**	**150**	**0**

Bedragen x 1.000 (+=nadeel / -=voordeel)

Toelichting

De Plataan

Budget om onderzoek te doen naar goedkopere alternatieven voor het huidige beheer door de stichting CCM De Plataan.

Regionale samenwerking

Regionaal en provinciaal zijn initiatieven ontplooid om investeringen te stimuleren. Zo werkt Regio Zwolle aan een Investeringsagenda en heeft provincie Drenthe een Investeringsagenda Plus vastgesteld. De Investeringsagenda van Regio Zwolle is erop gericht programma's (een samenstel van projecten) te ontwikkelen die kunnen worden ingediend wanneer zich omvangrijke fondsen aandienen, zoals het Groeifonds van het rijk of de Green Deal van de EU. De Investeringsagenda Plus van provincie Drenthe richt zich op het versterken van de sociale, ruimtelijke en economische structuur van Drenthe via een impuls van € 63 miljoen.

Voorts kent Nederland een grote woonopgave. De woningmarkt is oververhit en de woningbehoefte is enorm. Tal van woningen moeten worden gebouwd. Zo kent Regio Zwolle een opgave om 40.000-85.000 woningen te bouwen. Meppel wil hiervan een deel op zich nemen. Dat vraagt om visievorming en opstellen en uitwerken van plannen. Ook provincie Drenthe heeft ambities, in samenspraak met de noordelijke provincies, via het Deltaplan voor het Noorden. Meppel wil op deze kansen en opgaven inspelen. We hebben mogelijkheden om versnelling in de woningbouw te faciliteren, we hebben projecten in ontwikkeling zoals de circulaire haven Port of Zwolle en de gebiedsontwikkeling Noord IV. Verder hebben we uitdagingen rond onze binnenstad en bovenlokale voorzieningen.

Dit vraagt een forse intensivering van de inzet, met name voor Port of Zwolle en de woonopgave. Port of Zwolle ontvangt rijksmiddelen via de regiodeal en is inmiddels verheven tot icoonprogramma in Regio Zwolle. Dat maakt dat de komende jaren inzet moet worden gepleegd op verdere projectontwikkeling.

5.11 Duurzaamheid

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
• Afvalbeheer en grondstoffeninzameling • Milieuzorg	55 56	Van der Haar

Dit programma bevat de ontwikkeling en uitvoering van het duurzaamheidsbeleid. Hieronder vallen afvalbeheer en grondstoffeninzameling, energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie en wettelijke taken voor onze gemeente op grond van de Wet milieubeheer, Natuur- en milieueducatie (NME) en Klimaatwet.

Actuele ontwikkelingen

De landelijke en Meppeler ambities op het gebied van duurzaamheid zijn groot. De komende jaren staan in het teken van het daadwerkelijk gaan realiseren van toekomstbestendige duurzame oplossingen op het gebied van afval, energie en klimaat. De beleidsbases zijn op orde. De regionale strategieën voor energie en klimaatadaptatie zijn bepaald, de warmte transitievisie ligt er en het nieuwe beleid voor afval en grondstoffen is gereed. We gaan aan de slag in onze gemeente en dat doen we zoveel mogelijk in samenspraak en samenwerking met onze inwoners en ondernemers.

Aanvragen nieuw beleid/uitzetting bestaand beleid

Product	Omschrijving	Categorie	2022	2023	2024	2025
Lasten						
Milieuzorg	Bijdrage aan de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)	N	70	70	70	70
Totaal programma 11			**70**	**70**	**70**	**70**

Bedragen x 1.000 (+=nadeel / -=voordeel)

Toelichting

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

In de kaderbrief van de RUD wordt op grond van landelijke ontwikkelingen (onder andere de invoering van de Omgevingswet en verschuiving van wettelijke taken van provincie naar gemeenten) en autonome ontwikkelingen een zeer forse kostenstijging voorzien. We verwachten daardoor jaarlijks € 70.000 meer te moeten betalen als deelnemende gemeente.

5.12 Burgerzaken

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
• Begraafplaatsen • Publiekszaken	30 31	Korteland

Onder dit programma valt het gezichtsbepalende loket voor tal van gemeentelijke activiteiten. Dit betreft onder meer:
- De publieksdiensten van onze gemeente zoals het verstrekken van reisdocumenten, rijbewijzen, verklaringen en aktes, maar ook het loket bouwen en wonen;
- De uitvoering van de Wet waardering van onroerende zaken (Wet WOZ) en uitvoering van de lokale heffingen.

Actuele ontwikkelingen

Met het voortduren van de coronacrisis zien we een toename van het aantal klantcontacten, meer complexe vragen, meer lastige situaties en meer maatwerk-aanvragen van klanten. Ook zien we een toename van het aantal klachten (21 klachten tot en met maart 2021 tegenover 24 klachten in heel 2020). Het voortduren van de coronacrisis heeft daarnaast als risico dat de uitval van medewerkers groter wordt wat weer leidt tot hogere kosten. De kwetsbaarheid van onze dienstverlening proberen we te beperken door splitsing van de teams.

We zien dat de huidige maatschappelijke en technologische ontwikkelingen een gewijzigde houding van ons vragen naast andere, meer bij deze tijd passende, vormen (middelen) van dienstverlening aan en communicatie naar onze burgers, ondernemers en partners (hierna te noemen: klanten).

Vanzelfsprekend sluiten we waar mogelijk aan op de landelijke doorontwikkelingen van de Basisregistratie Personen (BRP), ook moderniseren we onze dienstverlening naar vermogen. Daarnaast besteden we veel aandacht aan de ontwikkeling van onze medewerkers zo dat zij in hun handelen beter kunnen aansluiten bij de behoeften van onze klanten.

Aanvragen nieuw beleid/uitzetting bestaand beleid

Product	Omschrijving	Categorie	2022	2023	2024	2025
Lasten						
Dienstverlening	Klantbelevingsonderzoek	W	20	45	20	45
Totaal programma 12			**20**	**45**	**20**	**45**

Bedragen x 1.000 (+=nadeel / -=voordeel)

Toelichting

Klanttevredenheidsonderzoek

Dit jaar voeren we een beperkt klanttevredenheidsonderzoek uit naar de interne en externe dienstverlening van vier afdelingen. Deze wordt digitaal uitgevoerd. In 2022 willen we daar een vervolg aan geven. Dit onderzoek richt zich op de behoeften van onze klanten naast de vraag of onze Koers daarin voorziet. In lijn met de Koers zetten we daartoe naast digitale ook persoonlijke methoden in. Ook willen we vanaf 2022 onze standaard dienstverlening structureel monitoren. Vanuit de verbinding van onze Koers met de samenleving formuleren we vervolgens onze nieuwe visie op dienstverlening.

6 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Wat valt onder dit overzicht?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
• Algemene dekkingsmiddelen	59	Van der Haar

Dit overzicht gaat onder meer over de algemene dekkingsmiddelen. Het kenmerk van deze dekkingsmiddelen is dat ze vrij besteedbaar zijn. In dit overzicht wordt de algemene uitkering uit het gemeentefonds, de gemeentelijke belastingen, dividend en het saldo op de financieringsfunctie (zoals rente voor- en nadelen) verantwoord. De algemene dekkingsmiddelen vormen de financiële dekking van de bestedingen van de programma's 1 tot en met 12.

Actuele ontwikkelingen

Herijking gemeentefonds

De afgelopen jaren is door de VNG en individuele gemeenten op verschillende momenten gepleit voor aanpassing van de verdeelmodellen van het gemeentefonds. De huidige verdeling van bijvoorbeeld het Sociaal domein is immers gemaakt op basis van cijfers van voor de decentralisaties. Al bij de invoering in 2015 was duidelijk dat ze op zeker moment herzien moeten worden. Duidelijk daarbij is wel dat een herverdeling van het gemeentefonds geen oplossing is voor de financiële problemen bij gemeenten. Zonder gelijktijdige vergroting van de omvang dreigt de herijking een herverdeling te worden van grote tekorten.

Inmiddels liggen sinds begin dit voorjaar de contouren van een nieuwe herverdeling voor. De uitkomsten vloeien voort uit onderzoekgegevens van 2017. De voorgestelde herverdeling van het gemeentefonds verschuift € 300 miljoen. Alle nadeelgemeenten hebben samen ruim € 300 miljoen nadeel en alle voordeelgemeenten hebben samen ruim € 300 miljoen voordeel. Van het nadeel komt bijna de helft voor rekening van de drie grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag) en zijn er veel gemeenten in Friesland en Groningen getroffen. Ook Meppel valt helaas onder de nadeelgemeenten. Het totale herverdeeleffect leidt voor onze gemeente tot een nadeel van € 11 per inwoner. Het gaat dan om een bedrag van ongeveer € 362.000 per jaar.

Het rijk heeft op basis van deze voorlopige uitkomsten veel reacties en vragen gekregen van gemeenten. Voor het rijk voldoende aanleiding om het verdeelstelsel nog een keer kritisch tegen het licht te houden. Begin juni verwacht het rijk een nieuw voorstel te hebben.

Waardering van waarde naar oppervlakte

De WOZ taxeert per 1 januari 2022 volgens een wettelijke verplichting op basis van oppervlakte (in plaats van inhoud). Dit houdt in dat alle OZB-objecten - zowel woningen als niet-woningen - in de gemeente Meppel in 2020 en 2021 opnieuw in beeld zijn gebracht of moeten worden gebracht. Een nieuwe rekenmethodiek kan inhouden dat uitschieters in de WOZ-waarde (zowel naar boven als beneden) voorkomen kan worden. Een aanzienlijke afwijking in de WOZ-waarde van een object kan voor een objecteigenaar of -gebruiker een negatief effect hebben. Dit kan leiden tot een toename van het aantal bezwaren en de personele capaciteit die daarmee gepaard gaat. Op dit moment is niet te voorzien hoeveel afwijkingen er zullen optreden.

Digitalisering Planning & Control (P&C) cyclus

Parrallel aan de evaluatie van de P&C cyclus zal worden gestart met een inventarisatie van het eisen en wensenpakket waaraan het P&C softwarepakket moet voldoen. De invoering van de digitale P&C cyclus is voorzien in 2022. Als implementatie volgens planning verloopt, is de programmabegroting 2023-2026 het eerste P&C-document dat in digitale vorm wordt uitgebracht.

Aanvragen nieuw beleid/uitzetting bestaand beleid

Product	Omschrijving	Categorie	2022	2023	2024	2025
Baten						
Algemene dekkingsmiddelen	Bijstellen gemeentefonds	N/W	-1.542	-1.061	-1.061	-1.000
Algemene dekkingsmiddelen	Bijstellen verrekenbare verliezen vennootschapsbelasting		-40	-40		
Algemene dekkingsmiddelen	Herstructurering leningenportefeuille ten gunste van exploitatie		-370			
Algemene dekkingsmiddelen	Inkomsten verhogende maatregelen		-75	-75	-75	-75
Totaal algemene dekkingsmiddelen			**-2.027**	**-1.176**	**-1.136**	**-1.075**

Bedragen x 1.000 (+ = nadeel / - = voordeel)

Aanvragen nieuw beleid/uitzetting bestaand beleid

Bijstellen gemeentefonds

Voor 2022 is € 1 miljoen opgenomen als compensatie voor het dempen van de effecten van corona (zie ook programma Bestuur). Verder verwachten we een coronacompensatie voor de extra kosten schuldhulpverlening en bijzondere bijstand. Daarnaast hebben we een extra aanvullende bijdrage van het rijk meegenomen voor de kosten van jeugd (€ 430.000). In 2022 is daarvoor al € 570.000 toegekend op basis van de septembercirculaire 2020.

Vanaf 2023 verwachten we een structurele verhoging van € 1 miljoen van het rijk voor de opvang van de hogere kosten Jeugdhulp. Het restantbudget voor 2023 en 2024 (€ 61.000) betreft coronacompensatie.

Bijstellen verrekenbare verliezen vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 is sprake van een belastbaarheid voor gemeenten in het kader van de vennootschapsbelasting voor zover sprake is van activiteiten waarvoor de gemeente als ondernemer wordt aangemerkt in fiscale zin. Op basis van de laatst ingediende aangifte beschikt de gemeente Meppel over verrekenbare verliezen. Een inschatting is gemaakt dat voor de jaren 2022 en 2023 geen vennootschapsbelasting afgedragen hoeft te worden als gevolg van de verrekening van verliezen uit eerdere jaren.

Voordeel rente leningenportefeuille

Bij de programmabegroting 2021 is het jaarlijkse rentevoordeel als gevolg van de herstructurering van de leningenportefeuille gestort in de algemene bufferreserve. Voor 2022 doen we in deze perspectiefnota daarop een correctie door het voordeel voor dat jaar (€ 370.000) ten gunste van de exploitatie te brengen.

Inkomstenverhogende maatregelen

De gemeente kan rechten heffen voor het verlenen van diensten. De geraamde opbrengsten van rechten mogen de geraamde kosten voor het verlenen van de diensten niet overschrijden (maximaal 100% kostendekkendheid). Via een tariefsverhoging van diverse lokale heffingen streven we naar een hogere kostendekkendheid.

Overhead

Wat valt onder dit overzicht?

Onderdelen	Product	Portefeuillehouder
• Overheadkosten	58	Van der Haar

In dit overzicht staan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het gaat dan met name om ondersteunende taken zoals huisvesting, ICT en (ondersteunend) personeel. Directe kosten worden zoveel mogelijk direct toegerekend aan de programma's. Verder staat hier de verplichte post onvoorzien.

Actuele ontwikkelingen

Toenemende behoefte aan goede en betrouwbare informatievoorziening
De vraag naar kwalitatief goede data en de meest actuele gegevens groeit al jaren. De gemeente moet gegevens snel, digitaal, transparant én veilig delen en beschikbaar stellen aan inwoners, instellingen en ondernemers. Aansluiting houden bij het tempo van de toenemende informatiebehoefte is essentieel in het licht van betrouwbaar partnerschap, het centraal stellen van de bedoeling en flexibel inspelen in lijn met de Koers.

Toenemende kans op en impact van hacks
Data en informatie worden niet alleen gevraagd door organisatie en inwoners. Ze vormen steeds vaker een gewilde prooi voor individuen of malafide organisaties. Wekelijks publiceren krantenartikelen over de kwetsbaarheid van Nederlandse organisaties ten aanzien van ICT en veiligheid. Spraakmakende hacks van de afgelopen maanden laten zien dat de gevolgen van zo'n incident kostbaar zijn. Juist overheden dienen, meer nog dan andere organisaties, het maximale te doen om hun data te beschermen. Dat geldt ook voor Meppel. Doen we dat niet dan komt de betrouwbaarheid van de gemeente in het geding. Inwoners en ondernemers moeten erop kunnen vertrouwen dat we de enorme berg, vaak vertrouwelijke, informatie op een goede manier behandelen en dat al die data bij ons veilig is.

Informatisering basis voor dienstverlening en voor (be)sturen
De dienstverlening aan inwoners en ondernemers leunt in steeds verdere mate op een goede informatievoorziening en digitale ondersteuning. De behoefte aan selfservice, digitale uitwisseling en afhandeling en inzicht in aanvragen etc. neemt toe bij inwoners en instellingen. Dit moet goed digitaal en geautomatiseerd worden ondersteund.

Een betrouwbare en continue informatievoorziening is essentieel om goed te kunnen sturen. Het vormt de basis voor besluitvorming, het bijsturen in beleid en het opstellen van beleid. De behoefte aan waardevolle informatie neemt toe. Het verwerken van 'simpele data' naar waardevolle informatie is meer dan ooit cruciaal.
Onze data is ons goud; dat om te kunnen zetten naar toe te passen informatie versterkt het (be)sturen van de gemeente en de dienstverlening aan de samenleving.

Nulmeting
In september zijn we gestart met een nieuwe interne organisatie. Daarnaast wordt de visie op informatisering omgezet naar een concreet actieplan. Beiden zijn aanleiding geweest om een extern bureau onderzoek te laten doen naar de huidige status van Informatisering. Het onderzoek toont aan dat de situatie verontrustend is. Zo snel als mogelijk wordt de raad bijgepraat over de huidige stand van zaken, de risico's die we op dit moment lopen alsook de oplossingsrichting die we als college voorstellen.

Toename klachten bezwaren
Met het voortduren van de coronacrisis zien we meer klantcontacten, meer lastige situatie en meer maatwerk-aanvragen van inwoners. En vervolgens ook meer klachten en bezwaren. De manier van communiceren met onze klanten is dan ook iets wat meer aandacht mag hebben in de toekomst. Communicatie heeft hier de regie op, maar iedereen communiceert. Dit past ook bij een goede dienstverlening en toegankelijkheid.

Toename Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) verzoeken
Er is sprake van een toename van WOB verzoeken als ook meer verzoeken om informatie. Dat is ook te zien tegen de achtergrond van de toeslagenaffaire die maakt dat mensen vinden dat de overheid meer en beter gecontroleerd moet worden.

Inkoop
Inkoop en beleid hangt nauw samen met elkaar. Een aantal nieuwe grote onderwerpen komt op termijn bij de gemeente terecht zoals Publiek Vervoer en Beschermd Wonen. De impact is nu nog niet helemaal in te schatten. Hier zal beleid met inkoop een grote rol in krijgen. Complexiteit neemt toe. Actualisatie van het inkoopbeleid geeft richting hoe wij in Meppel de dingen de komende tijd willen doen.

We zijn bezig met de positionering van inkoop- en contractmanagement. Daarbij hebben we een extern adviesbureau ingeschakeld met de vraag hoe de gemeente Meppel het contractmanagement moet inrichten en welke vraagstellingen daarbij optreden. Eind maart zijn hier de resultaten van opgeleverd. Uit de resultaten blijkt dat we goed op weg zijn maar ook nog stappen gezet moeten worden om inkoop en contractmanagement steviger te positioneren in de organisatie. Om dit te realiseren zijn een aantal aanbevelingen geformuleerd. Op basis van deze aanbevelingen stelt het team inkoop- en contractmanagement een plan van aanpak op met als doel de aanbevelingen waar mogelijk te implementeren.

Terugkeer naar het stadhuis na corona
Als neveneffect van de corona pandemie heeft het plaats- en tijdsonafhankelijk werken een enorme vlucht genomen. Het thuiswerken is volledig ingeburgerd. Zodra we terugkeren naar het stadhuis is de verwachting dat het thuiswerken blijft. Enerzijds vraagt de terugkeer naar het stadhuis om aanpassingen om gezondheidsrisico's te beperken zo-lang corona nog een factor van invloed is.
Anderzijds vraagt die terugkeer ook om de juiste communicatiemiddelen met collega's die vanuit huis werken. Het goed faciliteren van de organisatie ongeacht waar je werkt, zal belangrijker worden. Dit kan in de toekomst vragen om verdere investeringen in (thuis)werkplek en audiovisuele/communicatiemiddelen. Er wordt landelijk nagedacht over een thuiswerkregeling van € 2 per dag voor 2021. Ook wordt gekeken of er maatwerkregelingen komen met afspraken over vitaliteit.

De terugkeer naar het stadhuis en hoe dit er in de toekomst uit blijft zien heeft ook invloed op de verdere invulling van facilitaire zaken in het stadhuis, zoals de catering.
Daar waar in de oude situatie een bepaalde cateringvoorziening was in het stadhuis ten aanzien van de lunchvoorziening, vergadervoorziening en bij avondvergaderingen, gaat dit er anders uit zien na de terugkeer. In deze perspectiefnota voorzien we in het sluiten van het bedrijfsrestaurant (en daarmee de lunchvoorziening) ook voor de toekomst.

Aanvragen nieuw beleid/uitzetting bestaand beleid

Product	Omschrijving	Categorie	2022	2023	2024	2025
Lasten						
Overhead	Digitale toegankelijkheid	N	57	40	57	40
Overhead	Deelname aan E-depot	N			65	65
Overhead	Gegevensbescherming (AVG) en informatiebeveiliging	N	25	25	25	25
Overhead	Budget communicatie	W	37	37	37	37
Overhead	Budget werving en selectie	W	32			
Overhead	Vervanging transportauto/achterlader (waterstof in plaats van diesel)	W				
Overhead	Extra krediet voor afzetcontainers	W				
Overhead	Sluiting bedrijfsrestaurant			-100	-100	-100
Overhead	Functionaris schuldhulpverlening	O	125	125	125	125
Overhead	Taakstelling personeel ivm Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen		-200	-200	-200	-200
Diversen	Taakstelling herijking subsidies	O	75	75	25	
Totaal overhead			**151**	**2**	**34**	**-8**

Bedragen x 1.000 (+=nadeel / -=voordeel)

Toelichting

Digitale toegankelijkheid

Als overheid willen we bereikbaar en toegankelijk zijn voor al onze inwoners. We willen transparant en betrouwbaar zijn. Naast dat we dit zelf belangrijk vinden is dit ook een wettelijke eis sinds september 2020. Waarbij ruimte is om hier gefaseerd mee aan de slag te gaan. Hier zijn wel middelen voor noodzakelijk.

Deelname aan E-depot

Vanuit de Archiefwet zijn we verplicht als gemeente ervoor te zorgen dat digitale archiefbescheiden duurzaam worden opgeslagen (voor de eeuwigheid). Ook moet dit veilig gebeuren en op een toegankelijke manier. Het zorgen voor of het deelnemen aan een E-depot is daarvoor een vereiste. Momenteel zijn we aangesloten bij een pilot van een E-depot van het Drents archief. Na afloop staat het ons vrij te kiezen voor ofwel het zelf inrichten van een E-depot of ergens bij aansluiten. De verwachting is dat het aansluiten goedkoper en meer passend is dan het zelf ontwikkelen. De kosten voor het aansluiten bij het Drents Archief worden nu geraamd op € 65.000 per jaar.

Budget AVG en informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging en privacy vormen een belangrijk kwaliteitsaspect van de informatievoorziening van de overheid. Budget is bedoeld voor externe ondersteuning en het geven van een training.

Budget communicatie

We zijn aan de hand van een communicatieonderzoek in 2020 gestart met de verdere uitwerking van de communicatiefunctie binnen onze gemeente. Dit betekent dat er veranderingen zijn ten opzichte van de invulling van de communicatiefunctie tot nu toe. Belangrijke aanleidingen voor het onderzoek waren de snel veranderende samenleving en manier van communiceren die daarbij hoort en de behoefte bij het bestuur en management om communicatie te herpositioneren. Het gevraagde budget wordt ingezet om de andere werkwijze van communicatie vorm te geven.

Budget werving en selectie

Het huidige budget voor werving en selectie is ontoereikend. Naast de kosten van advertenties en online plaatsingen en het abonnement bij gemeentebanen is steeds meer budget nodig voor de inzet van werving- en selectiebureaus. Voor 2022 nemen we daarom incidenteel een extra budget op. Voor de latere jaren blijft het risico van krapte op de arbeidsmarkt bestaan, maar wordt dit vooralsnog niet financieel vertaald.

Transportauto/achterlader
In het investeringsplan is voor 2022 de vervanging opgenomen voor € 200.000 inclusief de opbouw. Dit is echter niet voldoende voor de aanschaf van een waterstof auto. Waterstof aangedreven vrachtauto's worden nog niet af-fabriek geleverd. Dat betekent dat de auto moet worden omgebouwd. We moeten rekening houden met een totale investering van € 515.000. Subsidiemogelijkheden moeten nog worden onderzocht. De extra kapitaallasten van € 53.000 worden opgevangen binnen de exploitatie afval.

Afzetcontainers
Verhoging van het beschikbare krediet met € 30.000 voor drie afzetcontainers. De extra kapitaallasten van € 900 worden opgevangen binnen de exploitatie afval.

Sluiting bedrijfsrestaurant
Zodra we terugkeren naar het stadhuis is de verwachting dat het thuiswerken blijft. Dat is ook de reden dat we voorstellen het bedrijfsrestaurant ook voor de toekomst te sluiten. Dit ook met de gedachte dat er in de binnenstad voldoende lunchvoorzieningen zijn. Vanaf 2023 levert dat een besparing op van jaarlijks € 100.000.

Functionaris schuldhulpverlening
Dit betreft een correctie op de personeelsbegroting. Per abuis was deze formatie daarin niet meegenomen.

Taakstelling personeel in verband met invoering Wkb
We gaan er vooralsnog vanuit dat de lagere opbrengst omgevingsvergunningen leidt tot een lagere inzet van het personeel.

Taakstelling herijking subsidies
De financiële taakstelling, voortkomend uit de herijking subsidies (2019) staat haaks op de keuze van het college en de opdracht van de raad om te ondersteunen. Dit vraagt om aanpassing van het beleid of nieuwe uitgangspunten. Hierbij gaan we ervan uit dat we uiteindelijk de taakstelling van € 100.000 wel realiseren in 2025.

